



# สรุปผลการดำเนินงาน

## กลุ่มตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560



สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง



## พระราชโฆวาทพระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช 2560

งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน มีผลเกี่ยวเนื่อง โดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกคน ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้อง ทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบ ของตนให้ถ่องแท้ แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำ ด้วยความอดุสาหะ เสียสละ และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะ เกิดจากงานเป็นหลักใหญ่ งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกัน และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือยังความเจริญมั่นคงให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้ แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

พุทธศักราช 2560



# คำนำ

กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในได้รับพัฒนาฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตลอดจนดำเนินงาน/โครงการกิจกรรมต่างๆ ตามแผนปฏิบัติราชการและคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ

ดังนั้น เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของกลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทราบ จึงได้จัดทำสรุปรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อนึ่ง หากมีข้อคิดเห็นประการใด กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยินดีน้อมรับเพื่อนำมาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มตรวจสอบภายใน  
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ  
กุมภาพันธ์ 2561



# ส่วนที่ 1

การบริหารงานของหน่วยงาน



## วิสัยทัศน์



เป็นหน่วยงานต้นแบบในการตรวจสอบประเมินผลตามหลักธรรมาภิบาล  
และมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ

## พันธกิจ



1. ตรวจสอบการบริหาร ผลการดำเนินงาน การตรวจสอบการเงิน การบัญชี การบริหารพัสดุ และการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์กระทรวง รวมทั้งโครงการที่ได้รับนโยบายให้ติดตามกำกับดูแลเป็นกรณีพิเศษของกระทรวงศึกษาธิการ ตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ
2. วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้ง การประเมินความเสี่ยง ความเพียงพอและเชื่อถือได้ของการกำกับดูแลและควบคุมตนเองที่ดี ตลอดจน การให้คำปรึกษาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่กระทรวงศึกษาธิการตามหลักธรรมาภิบาล
3. สนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

## ยุทธศาสตร์

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล
2. เสริมสร้างความเข้มแข็งการตรวจสอบและประเมินผลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และมาตรฐานการตรวจสอบภายในภาครัฐ



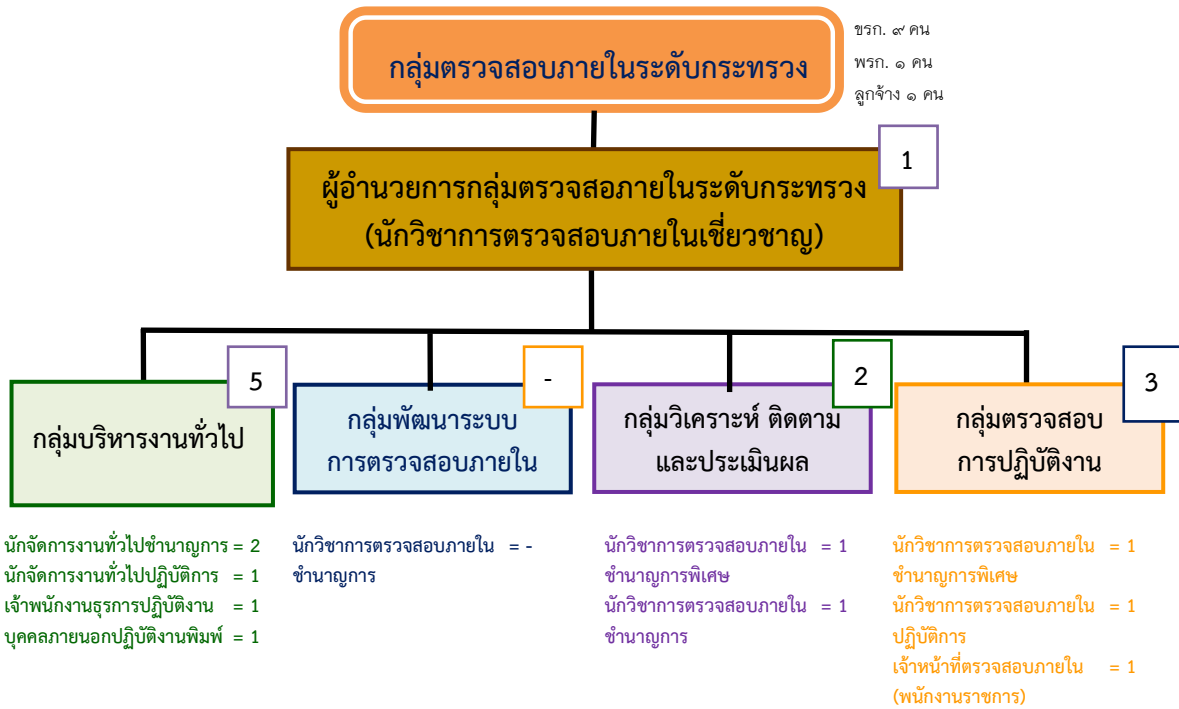
## กลยุทธ์

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้ส่วนราชการ พัฒนาการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน
2. พัฒนางานบริการให้คำปรึกษาและการบริการให้คำปรึกษาแนะนำภาคสนาม เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีของผู้รับตรวจและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ส่วนราชการในสังกัด
3. บูรณาการงานตรวจสอบภายในและพัฒนากลุ่มตรวจสอบตามฐานความเสี่ยง (Risk Base) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในให้ครอบคลุมหน่วยงานในสังกัด รับบริการ
4. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ด้วยการวิจัย และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน
5. สนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายในได้รับการอบรมในหลักสูตรประกาศนียบัตรการตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) หรือเทียบเท่า
6. เสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วยงานตรวจสอบภายใน และสนับสนุนให้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์สูงเข้าร่วมการประชุมสำคัญ





# โครงสร้าง



หมายเหตุ : ตำแหน่งต่อไปนี้ปฏิบัติงานของกลุ่มพัฒนาระบบการตรวจสอบด้วย

- นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ      กลุ่มตรวจสอบการปฏิบัติงาน/ กลุ่มวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผล
- นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติงาน/ชำนาญการ      กลุ่มบริหารงานทั่วไป
- ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน      กลุ่มตรวจสอบการปฏิบัติงาน







## หน่วยรับตรวจ

หน่วยรับตรวจสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่รับผิดชอบในการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งในหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค มีดังนี้

ลำดับที่	รายชื่อหน่วยงาน	จำนวนหน่วยรับตรวจ	จำนวนหน่วยตรวจสอบภายใน	หมายเหตุ
1	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	1	2	ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2559
	หน่วยงานในส่วนกลาง (สช., สำนักงาน ก.ค.ศ., สำนักงาน กศน.)	3	3	
	สำนักงานศึกษาธิการภาค	18	-	
	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด	77	-	
	สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา	1	-	
	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด	106	-	
2	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	183	183	
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา	42	42	
3	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	1	1	
	มหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	60	60	
	สำนักบริหารงานวิทยาลัยชุมชน	20	-	
4	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา	1	1	
5	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	1	1	
	สถานศึกษาในสังกัด	424	-	
จำนวนรวม		939	294	





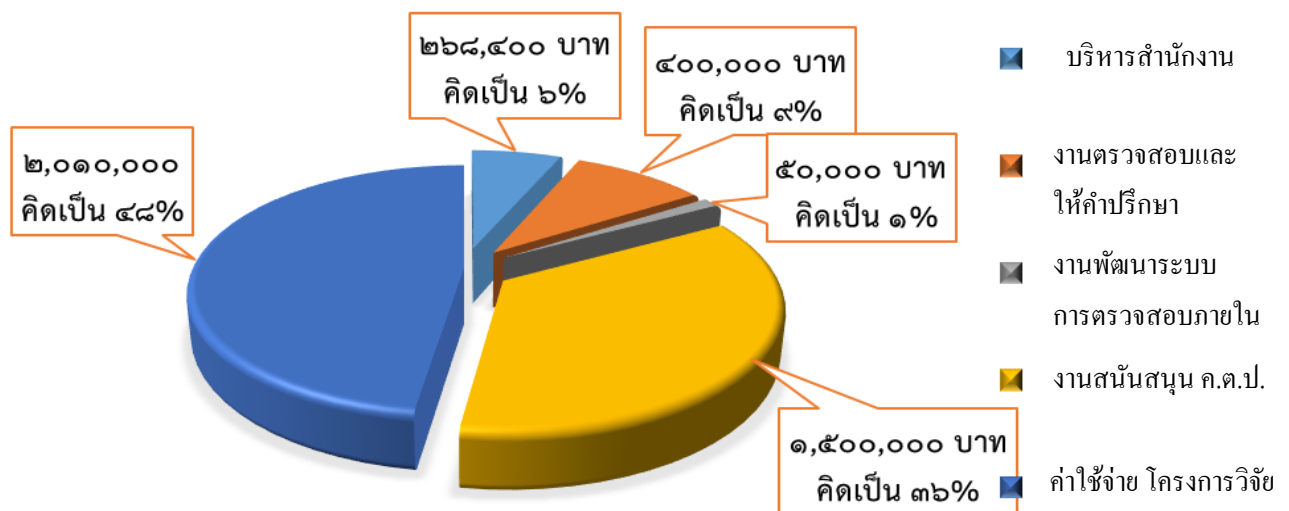


## งบประมาณ

กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จากสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ผลผลิตนโยบายและแผนด้านการศึกษา กิจกรรมการดำเนินงานด้านนโยบายและยุทธศาสตร์ จำนวน 2,218,400 บาท และแผนงานบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โครงการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้สู่การพัฒนาการศึกษา จำนวน 2,010,000 บาท รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 4,228,400 บาท โดยจำแนกได้ดังนี้

1. งบดำเนินงาน		2,218,400	บาท
- บริหารสำนักงาน	268,400	บาท	
- งานตรวจสอบและให้คำปรึกษา	400,000	บาท	
- งานพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน	50,000	บาท	
- งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวงศึกษาธิการ	1,500,000	บาท	
2. งบรายจ่ายอื่น		2,010,000	บาท
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้สู่การพัฒนาการศึกษา	2,010,000	บาท	
<b>รวม</b>		<b><u>4,228,400</u></b>	<b>บาท</b>

## รายละเอียดงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560



แผนภูมิแสดงงบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560



# ส่วนที่ 2

ผลการดำเนินการ



## งานตรวจสอบและให้คำปรึกษา



### รายงานผลการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล

#### หลักการและเหตุผล

ในช่วงเวลาที่ผ่านม รัฐบาลได้ดำเนินการตามมาตรการสนับสนุนเศรษฐกิจ ทั้งในระดับมหภาค และจุลภาค โดยจะสิ้นสุดการดำเนินการตามมาตรการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 นั้น เพื่อรักษาระดับการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง รัฐบาล โดยกระทรวงการคลัง จึงได้กำหนดมาตรการสนับสนุนการเบิกจ่ายงบประมาณของภาครัฐในไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2559 ซึ่งประกอบด้วย มาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กทั่วประเทศ พร้อมทั้ง กำหนดให้ส่วนราชการพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนจัดซื้อจัดจ้าง หลังจากคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติ โดยให้กำหนดเงื่อนไขในเอกสารประกาศจัดซื้อจัดจ้างไว้ด้วยว่า การจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งนี้ จะมีการลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงได้ก็ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติเงินประจำงวดจากสำนักงบประมาณแล้ว ทั้งนี้ สำนักงบประมาณกำหนดให้จัดทำสัญญา/ข้อตกลง และเบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2559 กระทรวงศึกษาธิการได้เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว จึงได้กำหนดการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล เป็นการตรวจสอบโครงการสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้ ทราบผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน โครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล ในภาพรวม

#### วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

เพื่อทราบผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล

#### ผลการตรวจสอบติดตาม (ข้อมูลเพียงวันที่ 6 มกราคม 2560)

1. กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับจัดสรรงบประมาณตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล จำนวน 13,210 รายการ จำนวนเงิน 5,931.03 ล้านบาท สามารถก่องหน้ผูกพันได้ จำนวน 12,926 รายการ วงเงิน 5,304.18 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.85 รายการที่ยังไม่ก่องหน้ผูกพันได้ มีจำนวน 284 รายการ วงเงิน 215.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.15 และมีเงินคงเหลือจากการทำสัญญาจำนวน 411.47 ล้านบาท สำหรับรายการที่ก่องหน้ผูกพันแล้ว พบว่า มีการเบิกจ่ายงบประมาณทั้งสิ้น 1,716.26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32.36 โดยหน่วยงานที่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ ร้อยละ 100 ภายในสิ้นเดือนธันวาคม 2559 มีจำนวน 13 หน่วยงาน ได้แก่ (1) มหาวิทยาลัยนครพนม (2) มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (3) มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ (4) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม (5) มหาวิทยาลัย



ราชภัฏนครสวรรค์ (6) มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (7) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (8) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (9) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (10) มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (11) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (12) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี และ (13) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สำหรับหน่วยงานที่ไม่สามารถก่อกำหนดผู้ผูกพันได้ภายในสิ้นเดือนธันวาคม 2559 สาเหตุเกิดจาก

1.1 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยก่อกำหนดผู้ผูกพันไม่ทัน จำนวน 10 รายการ ส่วนใหญ่คืบเงินงบประมาณ เนื่องจากได้รับงบประมาณล่าช้าซ้อนกับรายการงบประมาณที่ได้รับในปีที่ผ่านมา อีกส่วนหนึ่งเกิดจากงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน และหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในสิ้นเดือนธันวาคม 2559 เนื่องจากระยะเวลาดำเนินการยาวนาน เช่น รายการปรับปรุงระบบประปา รายการก่อสร้างอาคารสำนักงาน เป็นต้น

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อกำหนดผู้ผูกพันไม่ทัน จำนวน 212 รายการ ส่วนใหญ่คืบเงินงบประมาณ เนื่องจากรายการที่ได้รับมีราคากลางสูงกว่างบประมาณที่ได้รับมาก จึงทำให้ไม่มีผู้เสนอราคา บางพื้นที่มีผู้รับจ้างน้อยราย ใช้งานหลายแห่ง จึงคาดว่าจะไม่สามารถดำเนินการได้ทัน และมีบางแห่งส่งคืบเงินงบประมาณ เนื่องจากหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในเดือนธันวาคม 2559 และไม่มั่นใจว่าจะขยายเวลาเบิกจ่ายงบประมาณ รวมทั้งไม่มีเงินอื่นมารองรับกรณีไม่ขยายเวลาเบิกจ่าย จึงขอคืบเงินงบประมาณ

1.3 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีเพียงรายการเดียวที่ก่อกำหนดผู้ผูกพันไม่ทัน สาเหตุเนื่องจากราคากลางสูงกว่างบประมาณที่ได้รับมาก จึงไม่สามารถดำเนินการได้ต้องปรับลดรายละเอียดรายการและราคากลาง ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ทัน

1.4 มหาวิทยาลัยในสังกัดก่อกำหนดผู้ผูกพันไม่ทัน จำนวน 61 รายการ สาเหตุเนื่องจากการจัดทำ/ปรับแบบรูปรายการและรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ล่าช้า จึงทำให้การดำเนินการล่าช้า กอปรกับบางรายการได้รับงบประมาณต่ำกว่าราคากลางมาก จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้

2. ผลการสุ่มตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในในสังกัดพบข้อสังเกตในบางรายการ ได้แก่ การจัดทำรายงานขอซื้อขอจ้างไม่ถูกต้อง ระบุรายละเอียดไม่ครบถ้วนตามระเบียบกำหนด เช่น ไม่ระบุราคากลาง ฯลฯ ไม่ประกาศสอบราคาในเว็บไซต์ของหน่วยงาน ไม่ส่งประกาศสอบราคาไปยังผู้ขาย/ผู้รับจ้างโดยตรงทางไปรษณีย์ลงทะเบียน รายการก่อสร้างไม่เกิน 1 ล้านบาท กำหนดให้ผู้เสนอราคาเป็นนิติบุคคล กรณีราคาของผู้เสนอราคารายที่เห็นสมควรซื้อจ้างแตกต่างจากราคากลาง ตั้งแต่ร้อยละ 15 ขึ้นไป ไม่แจ้งรายละเอียดการคำนวณราคากลางต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และรายงานของผู้ควบคุมงานไม่ถูกต้องสมบูรณ์ เช่น ไม่ระบุปริมาณวัสดุที่ใช้ สาเหตุที่หยุดงาน และไม่รายงานผลการปฏิบัติงานในวันลงมือทำงานของผู้รับจ้าง ต่อคณะกรรมการตรวจการจ้างภายใน 3 วันทำการ เป็นต้น



### ข้อเสนอแนะ

1. ขอให้ทุกหน่วยงานกำกับติดตามการดำเนินงานโครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของหน่วยงานในสังกัดที่ดำเนินการก่อนหน้านี้ผูกพันภายในสิ้นเดือนธันวาคม 2559 ให้เบิกจ่ายงบประมาณให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม 2560 โดยถือปฏิบัติตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร 0505/ว 491 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2559 โดยเคร่งครัด
2. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรับปรุง/พัฒนารูปแบบกระบวนการวิธีการ หรือลดขั้นตอนการดำเนินงานในการโอนเงินงบประมาณ (เงินประจำงวด) โดยเฉพาะรายการงบประมาณมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น งบประมาณตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล เป็นต้น
3. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พิจารณาปรับปรุงแบบรูปรายการก่อสร้างมาตรฐาน **โดยกำหนดรายละเอียดและราคา** ให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด
4. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรพิจารณาจัดทำฐานข้อมูลสิ่งก่อสร้าง ในรายการที่จำเป็นต่อการเสนอของงบประมาณรายการปรับปรุง และรายการก่อสร้าง เพื่อให้สามารถเสนอของงบประมาณได้ทันทีที่ได้รับแจ้ง
5. ในการเสนอของงบประมาณ ขอให้ทุกหน่วยงาน เตรียมความพร้อม โดยการจัดทำแบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง และรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ โดยละเอียดพร้อมที่จะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างทันทีที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ และแบบรูปรายการที่เสนอของงบประมาณ ควรระบุระยะเวลาในการดำเนินการที่เหมาะสมสอดคล้องกับระยะตามมาตรการ และมีความเป็นไปตามได้ในการปฏิบัติ
6. ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมอบอำนาจการดำเนินการให้คณะ/สำนัก เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง หน่วยงานส่วนกลางควรกำหนดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันความล่าช้าในการกำหนดแบบรูปรายการ/รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ รวมถึงกำกับติดตามและช่วยเหลือให้หน่วยงานเจ้าของงบประมาณเตรียมความพร้อมให้สามารถดำเนินการทันทีที่ได้รับแจ้งจัดสรร และควรกำหนดมาตรการในการจัดการความเสี่ยง กรณีที่หน่วยงานเจ้าของงบประมาณไม่สามารถดำเนินการได้ตามมาตรการที่กำหนด
7. กรณีที่ยังไม่มีความชัดเจนว่า สำนักงบประมาณจะขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงินงบประมาณ ตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล หน่วยงานต้นสังกัด ควรกำกับติดตามหน่วยงานในสังกัดอย่างเข้มงวด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายให้**ได้มากที่สุด** เพื่อให้เกิดผลตามความคาดหวังของรัฐบาลในการกำหนดมาตรการทางเศรษฐกิจ โดยควรดำเนินการเสมือนว่าจะไม่มีกรขยายระยะเวลาการเบิกจ่ายงบประมาณ
8. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาบุคลากรด้านการพัสดุอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พิจารณาจัดสรรอัตรากำลังพนักงานราชการงานสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น สายงานการเงิน บัญชี และพัสดุ ฯลฯ เพื่อเป็นการจูงใจ/รักษาบุคลากรไว้ในหน่วยงาน อีกทั้งเป็นการลดการใช้ครุมาปฏิบัติงานอื่นนอกจากการเรียนการสอนด้วย



## รายงานผลการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณการศึกษา ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปี 2560 กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้รับอนุมัติให้ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทราบผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้ทำการตรวจสอบโครงการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดน และโครงการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่เฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

### วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

1. เพื่อทราบผลการดำเนินงานโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพร้อมให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงาน

### ผลการตรวจสอบ

#### 1. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการตรวจสอบพบว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แจ้งจัดสรรงบประมาณ กิจกรรมย่อยเป้าหมายตัวชี้วัดให้วิทยาลัยในสังกัดดำเนินการ โดย ณ วันที่ 30 เมษายน 2560 วิทยาลัยทุกแห่งได้ดำเนินการตามกิจกรรมย่อย และปฏิบัติตามปฏิบัติงานที่หน่วยงานกำหนด พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทราบเป็นระยะๆ แล้ว สำหรับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า

1.1 ความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณ ทำให้วิทยาลัยดำเนินการตามกิจกรรมเดิม โดยใช้เงินรายได้ของวิทยาลัยไปพลางก่อน และคาดว่าจะได้รับงบประมาณใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา แต่ปรากฏว่าวิทยาลัยได้รับจัดสรรงบประมาณต่ำกว่าปีที่ผ่านมา (เกือบครึ่งหนึ่ง) และไม่มั่นใจว่า จะได้รับงบประมาณเพิ่มเติมหรือไม่ จึงคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณ/รายได้ของวิทยาลัยในช่วงครึ่งปีหลัง

1.2 ความเข้าใจไม่ชัดเจนของวิทยาลัยเทคนิคสตูล ในการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาหลักสูตรคู่ขนาน เนื่องจากวิทยาลัยไม่ได้รับงบประมาณ จึงเข้าใจว่า มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายให้ยุติหลักสูตรคู่ขนานเปลี่ยนเป็นหลักสูตรทวิภาคีทันที ส่งผลให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนที่กำลังจะจบการศึกษาให้สามารถเรียนจนจบการศึกษาตามหลักสูตรได้

1.3 ปัญหาการบูรณาการในระดับพื้นที่ในส่วนของหลักสูตรการจัดฝึกอบรมระยะสั้นที่เปิดให้บริการ และพื้นที่การให้บริการ ซึ่งทำให้เกิดการซ้ำซ้อนในหลักสูตร และทับซ้อนในพื้นที่การให้บริการ





### ข้อเสนอแนะ

1. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เร่งรัดจัดสรรงบประมาณให้ทันการณ์ และในกรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ต้องล่าช้า ควรมีการแจ้งวงเงินงบประมาณที่วิทยาลัยสามารถใช้จ่ายไปพลางก่อน เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อลดความเสี่ยงในการบริหารเงินของวิทยาลัยในสังกัด
2. ขอให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แจ้งวิทยาลัยในสังกัด ให้จัดให้มีการบูรณาการกิจกรรม/โครงการ ในระดับพื้นที่ ระหว่างสถานศึกษาในสังกัด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการตามความเชี่ยวชาญของสถานศึกษา และหรืออาจบูรณาการกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ และส่วนราชการอื่นๆ ที่ได้รับงบประมาณในแผนงานเดียวกันด้วย
3. ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผู้เรียน ควรทำความเข้าใจกับสถานศึกษาให้ชัดเจน เพื่อเยียวยาผู้เรียนเพื่อมิให้เสียโอกาส

### 2. มหาวิทยาลัยในสังกัด

ผลการตรวจสอบพบว่า มหาวิทยาลัยทุกแห่งนำงบประมาณที่ได้รับไปดำเนินการกิจกรรม/โครงการย่อยโดย ณ วันที่ 30 เมษายน 2560 หน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการตามกิจกรรม/โครงการที่กำหนดแล้ว โดยส่วนใหญ่การดำเนินงานและผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แต่มีบางโครงการผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมายเล็กน้อย หรือต้องเลื่อนระยะเวลาในการดำเนินงานออกไป ซึ่งปัญหาอุปสรรคในภาพรวม พบว่า

2.1 ข้อจำกัดในการกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม สำหรับโครงการที่ดำเนินการร่วมกับโรงเรียน และนักเรียน ซึ่งบางโครงการมิได้พิจารณาให้สอดคล้องกับระยะเวลาการเปิด - ปิดภาคเรียนของสถานศึกษา และของมหาวิทยาลัย ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในแผน หรือบางโครงการต้องเลื่อนระยะเวลาดำเนินการออกไป

2.2 ข้อจำกัดในการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของกลุ่มเป้าหมายเกษตรกร เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้เกษตรกรขาดรายได้ เช่น ช่วงที่ผ่านมาราคายางพาราสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรหันไปกรีดยางขาย ไม่เข้าร่วมโครงการ หรือเข้าร่วมน้อย ฯลฯ

2.3 ปัญหาการบูรณาการในระดับพื้นที่ ซึ่งเกิดจากการสื่อสาร/ประสานงานของหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานในสังกัดระดับพื้นที่ และหน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติ (บูรณาการ) ซึ่งยังไม่มี ความชัดเจนเพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการในระดับพื้นที่ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

### ข้อเสนอแนะ

ขอให้มหาวิทยาลัย กำชับผู้รับผิดชอบโครงการให้กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ให้เหมาะสมสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการ เพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สำหรับปัญหาการบูรณาการแผนงาน โครงการ/กิจกรรมในระดับพื้นที่นั้น รัฐบาลได้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ โดยให้เริ่มบูรณาการตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอของงบประมาณ ซึ่งจะทำให้ทราบหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักชัดเจน และจะเป็นการลดปัญหาการบูรณาการในระดับพื้นที่ได้ระดับหนึ่ง



## รายงานโครงการบูรณาการงานตรวจสอบการบริหารงบประมาณ กระทรวงศึกษาธิการ

ตามที่รัฐบาลมีบทบาทสำคัญสามประการในการพัฒนาประเทศ ด้วยการจัดสรรการใช้ทรัพยากรของสังคม กระจายรายได้ และรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยใช้ระบบภาษีอากร รายจ่ายรัฐบการก่อนนี้สาธารณะ รวมถึงการตราตัวบทกฎหมาย เพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจไปในทิศทางที่ต้องการ รายจ่ายของรัฐบาลจึงเป็นปัจจัยสำคัญและเครื่องมือประการหนึ่งในการบริหารประเทศให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ และด้วยเหตุที่การศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาลในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาชาติ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาของชาติ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณมากเป็นลำดับต้นๆ ของประเทศมาโดยตลอด ในขณะที่เดียวกันก็สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้มากเป็นลำดับต้นๆ ของประเทศเช่นเดียวกัน ซึ่งหากจะพิจารณาผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ประกอบกับเป้าหมายของการดำเนินงาน ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานแล้ว จะเห็นได้ว่า การพัฒนาการศึกษาของไทย ยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความต้องการของประเทศและตลาดแรงงาน จึงเกิดการขัดกันระหว่างผลลัพธ์ของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการกับผลการเบิกจ่ายงบประมาณที่กระทรวงศึกษาธิการสามารถดำเนินการได้ ซึ่งหากส่วนราชการสามารถดำเนินการตามกระบวนการที่กำหนด ผลการดำเนินงานก็ควรจะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ แต่จากผลการดำเนินงานข้างต้น แสดงให้เห็นว่า อาจมีจุดอ่อนและความเสี่ยงเกิดขึ้นในกระบวนการบริหารงบประมาณ จึงทำให้ผลลัพธ์ที่เกิดจากการใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายของรัฐบาล ดังนั้นเพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรค จุดอ่อนและความเสี่ยงในกระบวนการบริหารงบประมาณภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

### วัตถุประสงค์ของตรวจสอบ

1. เพื่อทราบ ว่า กระบวนการบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีการควบคุมที่เพียงพอเหมาะสม
2. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน พร้อมเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข เพื่อลดจุดอ่อน ความเสี่ยงในการดำเนินงาน

### ผลการตรวจสอบ

กระบวนการบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการส่วนใหญ่ มีการจัดทำค่าของงบประมาณเป็นไปตามยุทธศาสตร์และนโยบาย จัดสรรงบประมาณเป็นไปตามลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการตามยุทธศาสตร์ของประเทศ กระทรวง และกลุ่มกระทรวง รวมทั้งนโยบาย และการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ สอดคล้องกับการจัดทำคำขอ มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานและเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี บริหารเงินงบประมาณให้เป็นไปตามที่เสนอของงบประมาณไว้ และควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงาน/โครงการตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และมีการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามที่เสนอของงบประมาณ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โดยรายงานผลการปฏิบัติงาน



เพียงพอเหมาะสม เอื้อต่อการบริหารจัดการ และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณา จำแนกตามประเภทหน่วยงาน พบว่า

### 1. หน่วยงานหลัก

ผลการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบข้อสังเกตในกระบวนการจัดทำค่าของงบประมาณ และกระบวนการจัดสรรงบประมาณ เช่นเดียวกัน โดยในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การจัดทำค่าของงบประมาณขาดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่ครบถ้วนถูกต้อง และขั้นตอนการจัดสรร/โอนงบประมาณล่าช้าโดยมีบางรายการที่ไม่สามารถโอนเงินงบประมาณได้ภายในสิ้นเดือนมีนาคม 2560 ทำให้หน่วยงานในสังกัดไม่สามารถดำเนินการจัดหาพัสดุได้ภายในสิ้นเดือนมีนาคม 2560 ตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด ส่งผลให้งบประมาณพับไป จำนวน 14,244 รายการ จำนวนเงินรวม 2,534.70 ล้านบาท โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการอุทธรณ์ สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า มิได้มีการกำหนดปฏิทินการจัดทำค่าของงบประมาณแจ้งหน่วยงาน ทำให้การจัดเตรียมข้อมูลในการจัดทำค่าของงบประมาณดำเนินการอย่างเร่งรีบส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูล และมีได้จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสำนัก/หน่วยงาน โดยจัดเพียงแบบ สป. 301 ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้จ่ายงบประมาณ

#### ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำปฏิทินการจัดทำค่าของงบประมาณและแจ้งเวียนสำนัก/หน่วยงานทราบเพื่อจะได้สามารถประมาณการจัดส่งข้อมูลได้อย่างถูกต้อง
2. หน่วยงานควรกำหนดให้มีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ รวมทั้งการทบทวนแผนให้บรรลุตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด

### 2. มหาวิทยาลัยในสังกัด

ผลการตรวจสอบพบข้อสังเกตส่วนใหญ่อยู่ในกระบวนการใช้จ่าย งบประมาณ และกระบวนการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ เช่น มีการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงโครงการตามที่ได้รับอนุมัติไว้ในแผน โดยมีได้เสนอผู้มีอำนาจทราบและพิจารณาพร้อมชี้แจงเหตุผล มิได้กำหนดแนวทาง/มาตรการในการช่วยเหลือ/แก้ไขปัญหากรณีที่หน่วยงานในสังกัดไม่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายตามแผนการปฏิบัติงานหรือแผนการใช้จ่ายงบประมาณ หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบในการกำกับติดตามมิได้กำหนดแนวทางในการติดตามและรายงานที่มีประสิทธิภาพ และมีได้มีการติดตามผลดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอเนื่อง เป็นต้น

#### ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหากรณีการเบิกจ่ายเงินโครงการที่ยังไม่เป็นตามแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ
2. ควรกำหนดนโยบาย แนว/วิธีการในการติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการเพื่อประสิทธิภาพให้ชัดเจน



## รายงานผลการตรวจสอบบัญชีกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04282/130 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2560 เรื่อง การปรับเป้าหมายตัวชี้วัดตามกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมุนเวียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ตรวจสอบกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับสนับสนุนและช่วยเหลือภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และประชาสัมพันธ์ปัญหาภาวะโภชนาการของเด็ก ซึ่งประกอบด้วย (1) ค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนขาดแคลนอาหารกลางวันในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2) ค่าอาหารมื้อเช้าและมื้อเย็นสำหรับนักเรียนพักนอนโรงเรียนสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และ (3) ค่าอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนในโรงเรียนที่ประสบอุบัติเหตุภัยภาคเหนือ และภาคกลาง

### วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

1. เพื่อให้ทราบว่า การรับเงินมีการบันทึกรายการรับเงินครบถ้วนตามหลักฐานการรับ
2. เพื่อให้ทราบว่า การจ่ายเงินมีการบันทึกรายการจ่ายครบถ้วนตามหลักฐานการจ่าย
3. เพื่อให้ทราบว่า การจัดทำบัญชีและรายงานการเงินถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน

### ผลการตรวจสอบ

#### 1. การรับเงิน

มีการรับเงินโดยไม่ปรากฏหลักฐานการรับ จำนวน 86 รายการ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 3,535,244.10 บาท ซึ่งรายการรับดังกล่าวมีการบันทึกบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย ประเภทออมทรัพย์เลขที่บัญชี 059 - 1 - 11509 - 3 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560

#### 2. การจ่ายเงิน

มีการตรวจสอบใบสำคัญการยืมเงินล่าช้าเกินกว่า 3-5 เดือน มีจำนวน 6 รายการ เป็นเงิน 3,685,771.95 บาทและใบสำคัญการส่งใช้คืนเงินยืมตามสัญญาการยืมเงินที่ 10/2560 มีการเบิกจ่ายค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม และค่าอาหารกลางวันเกินจำนวนผู้เข้ารับการประชุม

#### 3. การจัดทำบัญชีและรายงานการเงิน

จัดทำบัญชีเงินสดและบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องไม่เป็นปัจจุบัน โดยจัดทำเพียง ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2559 สำหรับบัญชีเงินฝากธนาคารจัดทำถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2560 ทำให้ไม่สามารถควบคุมการรับและจ่ายเงินได้ มีการจัดทำใบสำคัญการลงบัญชีไม่ถูกต้องตามคู่มือบัญชี เช่น การบันทึกดอกเบี้ยรับเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย แต่บันทึกบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทยทางด้านจ่าย มีการถอนเงินฝากธนาคารกรุงไทยเพื่อจ่ายให้ลูกหนี้แต่บันทึกรายการเป็นการรับเงินจากลูกหนี้ และนำเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย และทำให้การจัดทำงบดุล และรายงานการรับจ่ายเงินกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ไม่ได้



### ข้อเสนอแนะ

1. กรณีมีการรับเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย ประเภทออมทรัพย์ เลขที่ 059-1-11509-3 จำนวน 86 รายการ โดยไม่มีหลักฐานการรับ ขอให้ประสานกับผู้ที่เกี่ยวข้องให้กองทุนฯ และจัดทำบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมแนบหลักฐานการรับเงินเข้าบัญชีจัดส่งให้สำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน เพื่อเป็นหลักฐานการรับและบันทึกบัญชี
2. สำหรับเอกสารการส่งใช้คืนเงินยืม จำนวน 6 รายการ ซึ่งยังไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบ ขอให้เร่งรัดตรวจสอบหลักฐานให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว หากพบข้อผิดพลาดให้ดำเนินการเป็นไปตามระเบียบของทางราชการต่อไป
3. ควรเร่งรัดติดตามการจัดทำบัญชีกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันโดยเร็ว โดยรายการที่รับ-จ่ายทุกรายการต้องมีเอกสารประกอบรายการ และบันทึกรายการในสมุดเงินสดและบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนถูกต้อง จากนั้นจัดทำรายงานการรับ-จ่ายเงินในรอบ 6 เดือน ทุกสิ้นปีจัดทำงบดุล และขอให้กำกับให้เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำบัญชีจัดส่งรายงานการเงินของกองทุนฯ ให้คณะกรรมการทราบผลการดำเนินงานตามระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ว่าด้วยการรับ การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ข้อ 19







## รายงานการตรวจสอบการเงิน

### สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

#### ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

ตามหนังสือที่ กค 0409.2/ว 342 ลงวันที่ 31 สิงหาคม 2559 กรมบัญชีกลางและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในกำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โดยกำหนดเรื่องและประเด็นการตรวจสอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการเงินและบัญชี (2) ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (3) ด้านความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง และ (4) โครงการตามนโยบายรัฐบาล กอปรกับกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้มีหนังสือ ที่ ศธ 0213/3576 – 3578 ลงวันที่ 5 กันยายน 2559 แจ้งให้หน่วยงานในสังกัดร่วมโครงการบูรณาการการตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้กำหนดการตรวจสอบด้านการเงินและบัญชีของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ไว้ในแผนการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ด้วย โดยได้รับอนุมัติตามหนังสือ ที่ ศธ 0213/418 ลงวันที่ 21 กันยายน 2559

#### วัตถุประสงค์การตรวจสอบ

1. เพื่อให้มั่นใจว่า มีการควบคุมเพื่อป้องกันและลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้วยระบบ GFMIS
2. เพื่อให้มั่นใจว่า เงินสด เงินฝากธนาคาร และเงินฝากคลังมีอยู่จริงถูกต้อง ครบถ้วน
3. เพื่อให้มั่นใจว่า มีการควบคุมการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นไปตามระเบียบกำหนด
4. เพื่อให้มั่นใจว่า เงินที่ได้รับมีการนำส่ง หรือนำฝากธนาคารถูกต้อง ครบถ้วน
5. เพื่อให้มั่นใจว่า ระบบการควบคุมเงินตราพระราชการมีความเพียงพอ เหมาะสม
6. เพื่อให้มั่นใจว่า ระบบการควบคุมลูกหนี้มีความเพียงพอ เหมาะสม

#### ผลการตรวจสอบ

##### 1. การควบคุมทั่วไป

มีคำสั่งหรือบันทึกมอบหมายผู้ทำหน้าที่ในระบบ GFMIS แต่ไม่เป็นปัจจุบัน

##### ข้อเสนอแนะ

ขอให้จัดทำคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ทำหน้าที่ในระบบ GFMIS และกำหนดแนววิธีการปฏิบัติงาน วิธีการเก็บรักษาบัตรกำหนดสิทธิการใช้ รหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่านให้เป็นปัจจุบัน เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการเงิน และขอให้กำหนดแนวทางการควบคุมการปฏิบัติงานตามระเบียบกำหนด พร้อมทั้งขอให้จัดทำทะเบียนควบคุมเจ้าหน้าที่ที่เข้าใช้งานเครื่อง Terminal และกำหนดวิธีการเก็บรักษาบัตรรวมทั้งรหัสผู้ใช้งานและรหัสผ่านสำหรับเครื่อง Terminal เป็นลายลักษณ์อักษร





## 2. เงินสด

คำสั่งแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากมีกรรมการย้ายไปอยู่หน่วยงานอื่น และบางรายได้เปลี่ยนชื่อและนามสกุล แต่ยังไม่ได้ปรับปรุงคำสั่ง ใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยคอมพิวเตอร์ไม่ได้นำมาบันทึกควบคุมในทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน และการส่งเงินเบิกเกินส่งคืนและเงินรายได้แผ่นดิน ไม่ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายก่อนนำส่ง

### ข้อเสนอแนะ

1. ขอให้หน่วยงานปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงิน เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านการเงินของหน่วยงาน
2. ขอให้เจ้าหน้าที่การเงินเสนอหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอนุมัติให้นำเงินเบิกเกินส่งคืนและเงินรายได้แผ่นดินส่งคลัง ก่อนดำเนินการนำเงินดังกล่าวฝากบัญชีเงินฝากของกรมบัญชีกลาง
3. ขอให้เจ้าหน้าที่การเงินบันทึกควบคุมการรับจ่ายใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ในทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน เพื่อประโยชน์ต่อการควบคุมการใช้ใบเสร็จรับเงิน และสรุปจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการได้ง่าย

## 3. เงินฝากธนาคาร

งบทึบบยอดเงินฝากธนาคารเงินงบประมาณมีรายการผิดปกติ จากการรับจ่ายเงินและบันทึกบัญชีไม่ถูกต้อง และมีเช็คที่ผู้รับไม่นำไปขึ้นเงินที่ธนาคารเกิน 6 เดือน นับจากวันที่ลงในเช็ค การบันทึกบัญชีเงินฝากธนาคารเงินอุดหนุน มียอดไม่ตรงกับหลักฐานการจ่าย การบันทึกจ่ายเงินในระบบ GFMS ไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด และทะเบียนคุมการเบิกจ่ายเงินจากคลังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจาก มีรายการไม่ครบถ้วน

### ข้อเสนอแนะ

1. เมื่อมีข้อผิดพลาดในการรับ - จ่ายเงิน และการบันทึกรายการบัญชี รวมถึงมีรายการผิดปกติทางการเงินในงบทึบบยอดเงินฝากธนาคารจากผลการตรวจสอบของฝ่ายบัญชี ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบรีบดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว อย่างช้าภายในเดือนถัดไป เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดสะสมจนยากต่อการตรวจสอบและแก้ไข
2. ขอให้ติดตามผู้รับเช็คที่ยังไม่ได้นำเช็คไปขึ้นเงินกับธนาคารให้รีบดำเนินการก่อนที่เช็คจะหมดอายุ หรือหากเช็คที่รับมีระยะเวลาเกิน 6 เดือน นับจากวันที่ระบุในเช็ค ควรเร่งรัดให้นำเช็คมาเปลี่ยนและนำไปขึ้นเงินกับธนาคาร หรือควรเปลี่ยนวิธีการจ่ายเงิน
3. ควรจัดให้มีระบบสอบยันระหว่างการรับเงินและการจ่ายเงินให้ถูกต้องตรงกัน ก่อนการเขียนเช็คส่งจ่าย



#### 4. เงินอุดหนุนราชการ

ในการบันทึกใบสำคัญเงินสวัสดิการ หน่วยงานมีการบันทึกในทะเบียนคุมเงินอุดหนุนราชการ โดยระบุเป็น “เงินสวัสดิการต่างๆ” และในรายงานฐานะเงินอุดหนุนราชการโดยระบุเป็น “หน่วยงานย่อย”

##### ข้อเสนอแนะ

ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบันทึกบัญชีเงินอุดหนุนราชการสำหรับเงินสวัสดิการต่างๆ ให้ถูกต้อง โดยระบุเป็น “ใบสำคัญ” แทน “เงินสวัสดิการต่างๆ” และ “หน่วยงานย่อย” ทั้งในทะเบียนคุมเงินอุดหนุนราชการ และรายงานฐานะเงินอุดหนุนราชการ

#### 5. ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ

5.1 ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณคงเหลือในบัญชีแยกประเภท จำนวน 94 สัญญารวมเป็นเงินทั้งสิ้น 38,661,684.21 บาท ไม่ตรงกับยอดคงเหลือตามสัญญาการยืมเงินซึ่งมีจำนวน 28 สัญญา รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 9,536,785 บาท เนื่องจาก เมื่อลูกหนี้ส่งใช้เงินยืมแล้ว ไม่ได้บันทึกล้างลูกหนี้ในระบบ GFMS

5.2 การบันทึกรายการส่งใช้เงินยืมในระบบ GFMS ทะเบียนคุมลูกหนี้และสัญญาการยืมเงินไม่ตรงกัน จำนวน 18 สัญญา เนื่องจาก เมื่อมีการเรียกเงินคืนและยกเลิกเงินยืมแล้ว ไม่ได้นำเอกสารมาบันทึกในทะเบียนคุมลูกหนี้

5.3 ลูกหนี้ส่งใช้เงินยืมเกินกำหนด จำนวน 31 สัญญา รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 9,303,700.96 บาท

##### ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดระบบควบคุมภายใน เพื่อลดระยะเวลาในการตรวจสอบเอกสารการส่งใช้เงินยืมให้สามารถบันทึกข้อมูลในระบบ GFMS ได้ใกล้เคียงกับสัญญาที่ค้างจริง

2. ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบันทึกทะเบียนคุมลูกหนี้เงินยืม ควรประสานกับเจ้าหน้าที่บัญชีที่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายและเจ้าหน้าที่การเงิน หากมีการเรียกคืนเงินสดจากลูกหนี้ส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินแล้วหรือยกเลิกการยืมเงิน ควรนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมาบันทึกรายการในทะเบียนคุมลูกหนี้ให้ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการสอบยอดคงเหลือที่ถูกต้องตรงกัน และเพื่อประโยชน์ในการบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง

#### 6. การพัสดุ

มีบัญชีพัสดุภัณฑ์อยู่ในระบบเป็นระยะเวลานาน ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ซื้อระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 5 รายการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 5,662,617.14 บาท

##### ข้อเสนอแนะ

ขอให้ฝ่ายพัสดุดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งอาจดำเนินการในรูปคณะทำงาน โดยร่วมกับส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดภาระด้านอัตราค่าจ้างของฝ่ายพัสดุ



## รายงานผลการสอบทานบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยกรมบัญชีกลางได้กำหนดเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เพื่อประเมินความสำเร็จในการจัดทำบัญชีการเงินและบัญชีบริหาร (บัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ซึ่งส่งผลให้นำข้อมูลไปใช้ในการบริหารทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้ดำเนินการสอบทานบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้มั่นใจว่าสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด

### วัตถุประสงค์การสอบทาน

เพื่อทราบว่าการดำเนินการบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตเป็นไปตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

### ผลการสอบทาน

สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำบัญชีต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด แต่แผนการลดค่าใช้จ่าย มีการกำหนดเฉพาะมาตรการ และมาตรการที่กำหนดส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งอาจไม่ส่งผลต่อการลดต้นทุนตามแผนการลดค่าใช้จ่ายที่กำหนด

### ข้อเสนอแนะ

ควรมีการปรับปรุงกระบวนการ หรือกำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้เป็นไปตามแผนการลดค่าใช้จ่ายที่กำหนด



## รายงานการสอบทานกฎบัตรการตรวจสอบภายใน



กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้สอบทานกฎบัตรการตรวจสอบภายในของหน่วยงานหลัก และมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 67 แห่ง โดยใช้หลักเกณฑ์ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งผลการสอบทาน สรุปได้ดังนี้

### ผลการสอบทาน

1. หน่วยตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และมหาวิทยาลัยในสังกัด จัดส่งกฎบัตรการตรวจสอบภายใน จำนวน 66 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.51 มีเพียง 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.49 ที่ไม่จัดส่งกฎบัตร คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ซึ่งจากการสอบทาน พบว่า หน่วยงานมีการจัดทำกฎบัตรครบถ้วนทุกหน่วยงาน เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546 และได้จัดให้มีการทบทวนกฎบัตรการตรวจสอบภายในครบทุกหน่วยงาน โดยมีหน่วยงานปรับปรุงเปลี่ยนกฎบัตรใหม่ จำนวน 61 แห่ง และใช้กฎบัตรเดิม จำนวน 5 แห่ง
2. ผลการสอบทานกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ตามแนวทางการประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พ.ศ. 2559 พบว่า หน่วยงานผ่านเกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐาน (3 คะแนน) จำนวน 64 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.97 และหน่วยงานที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับมาตรฐาน จำนวน 2 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.03 เนื่องจากบุคลากรที่จัดทำเป็นบุคลากรที่มาปฏิบัติหน้าที่ใหม่ จึงขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำกฎบัตรทำให้มีองค์ประกอบไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ไม่ระบุคำนิยามของมาตรฐานและจริยธรรมในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในไว้ในกฎบัตร

### ข้อเสนอแนะ

ขอให้หน่วยงานตรวจสอบภายในกำหนดองค์ประกอบของกฎบัตรให้ครบถ้วน เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินจากกรมบัญชีกลาง และพัฒนางานให้ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคะแนน 4 ต่อไป



## รายงานผลการสอบทานการประเมินตนเอง

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้สอบทานรายงานผลการประเมินตนเองของหน่วยงานตรวจสอบภายในในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้แบบประเมินตนเองที่กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งจากการสอบทานรายงานผลการประเมินตนเองของหน่วยงานตรวจสอบภายในหน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 67 แห่ง ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

### ผลการสอบทาน

หน่วยงานหลักและมหาวิทยาลัยทุกแห่ง มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐาน (ค่าคะแนนระดับ 3) และมีหน่วยงาน จำนวน 9 แห่ง ที่จัดทำแบบประเมินตนเองโดยใช้แบบเดิมที่ยังไม่ได้ปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 13.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า หน่วยงาน จำนวน 29 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 43.28 ที่มีผลการประเมินรายข้อต่ำกว่าระดับมาตรฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานเดิมที่ตรวจพบข้อสังเกตในปีงบประมาณ 2558 จำนวน 19 แห่ง โดยประเด็นส่วนใหญ่ที่หน่วยงานไม่สามารถปฏิบัติตามได้เป็นไปตามมาตรฐาน มี 3 ประเด็น ดังนี้

1. มาตรฐาน 2230 การจัดสรรทรัพยากร การจัดสรรจำนวนผู้ตรวจสอบภายใน เครื่องมือ อุปกรณ์ งบประมาณมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งสอดคล้องกับลักษณะและความซับซ้อนของงาน ตลอดจนข้อจำกัดของเวลาและทรัพยากรที่มีอยู่ และมีหน่วยงานที่ได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับมาตรฐาน (ค่าคะแนนระดับ 3) จำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 14.93

2. มาตรฐาน 1312 การประเมินผลจากภายนอก : หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ได้มีการหารือกับหัวหน้าส่วนราชการในเรื่องเกี่ยวกับความจำเป็นในการเพิ่มความถี่ของการประเมินผลจากภายนอก คุณสมบัติและความเป็นอิสระ รวมทั้งความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นของบุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งเป็นผู้ประเมินจากภายนอก มีหน่วยงานที่ได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับมาตรฐาน (ค่าคะแนนระดับ 3) จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.96

3. มาตรฐาน 2220 การกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน : ในระหว่างการตรวจสอบ หากผู้รับบริการขอรับคำปรึกษาในเรื่องที่มีนัยสำคัญ ผู้ตรวจสอบภายในได้ทำความเข้าใจกับผู้รับบริการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ขอบเขต ความรับผิดชอบ และความคาดหวังอื่น ๆ เป็นลายลักษณ์อักษร มีหน่วยงานที่ได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับมาตรฐาน (ค่าคะแนนระดับ 3) จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.96

สาเหตุที่ทำให้ผลการประเมินตนเองไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมบัญชีกลางกำหนด เนื่องจากบางแห่งมีจำนวนผู้ตรวจสอบภายในไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และงานบริการให้คำปรึกษาหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำแผนให้คำปรึกษา



### ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสมเพื่อให้งานตรวจสอบภายในมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการบูรณาการงานตรวจสอบร่วมกับหน่วยงานในสังกัด โดยการกำหนดแผนการตรวจสอบภายใน และกำหนดแนวทางการตรวจสอบ รวมถึงการปฏิบัติงานตรวจสอบร่วมกัน เพื่อลดภาระงานให้กับผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัดอีกทางหนึ่งด้วย
2. ควรริบดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด โดยเฉพาะงานบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และควรกำหนดแผนการให้คำปรึกษาแนะนำ ไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี รวมทั้งติดตามผลการให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้ทราบว่าข้อเสนอแนะที่ได้นำเสนอในรายงานได้นำไปสู่การปฏิบัติจริง
3. ควรจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองตามแนวทางการประเมินตนเองของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และแบบประเมินตนเองของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ที่กรมบัญชีกลางกำหนด ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค 0408.2/ว 273 ลงวันที่ 29 กันยายน 2557 เพื่อให้หน่วยงานทราบผลการประเมินตนเองว่ามีการดำเนินการถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน







## การสอบทานแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้สอบทานแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 67 แห่ง พร้อมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการวางแผนตามเกณฑ์ การประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐ และจัดทำแผนการตรวจสอบภายในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้ในการกำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัด ผลการสอบทาน สรุปได้ดังนี้

### ผลการสอบทาน

#### 1. แผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

แผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหลัก และมหาวิทยาลัยในสังกัด ได้จัดทำแผนการตรวจสอบหน่วยงานในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 1,858 แห่ง โดยดำเนินการตรวจสอบครบ 6 ประเภทการตรวจสอบ ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ประกอบด้วย การตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การตรวจสอบการปฏิบัติงาน การตรวจสอบผลการดำเนินงาน การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการตรวจสอบการบริหาร พร้อมทั้งกำหนดโครงการบูรณาการงานตรวจสอบภายในตามที่กระทรวงศึกษาธิการสั่งการในการตรวจสอบโครงการตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของรัฐบาล และการบริหารงบประมาณ และกำหนดกิจกรรมการตรวจสอบตามที่คณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลางสั่งการ จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ (1) การสอบทานประเมินผลการควบคุมภายใน (2) การตรวจสอบตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชีของส่วนราชการ (3) การตรวจสอบด้านการเงิน - บัญชี (4) การตรวจสอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (e - market : e - bidding) (5) การตรวจสอบด้านความรับผิดทางละเมิดและแพ่ง และ (6) การตรวจสอบโครงการตามนโยบายของรัฐบาล

#### 2. การสอบทานการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการตรวจสอบภายใน

การสอบทานการปฏิบัติงานด้านการวางแผนการตรวจสอบภายใน พิจารณาใน 3 ประเด็น คือ (1) ความครบถ้วนของประเภทการตรวจสอบภายใน (2) การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการวางแผนตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ (3) ความครบถ้วนของกิจกรรมการตรวจสอบตามที่หน่วยงานกลางกำหนด ผลการสอบทานสรุปได้ดังนี้

1) ความครบถ้วนของประเภทการตรวจสอบภายใน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินการตรวจสอบ 6 ประเภท และให้กำหนดกิจกรรมการบริการให้คำปรึกษาไว้ในแผนการตรวจสอบด้วย ผลการสอบทานพบว่า มีการตรวจสอบ 3 ประเภท ที่หน่วยงานตรวจสอบภายในทุกแห่งดำเนินการตรวจสอบ ได้แก่ การตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการตรวจสอบการปฏิบัติงาน โดยประเภทการตรวจสอบที่วางแผนการตรวจสอบน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยดำเนินการตรวจสอบ จำนวน 51 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 77.27

2) การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการวางแผนตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ พบว่า การจัดทำแผนการตรวจสอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาตรฐานและสูงกว่ามาตรฐาน โดยมีหน่วยงานที่มีผลการประเมินระดับมาตรฐานและสูงกว่ามาตรฐาน เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.74 อย่างไรก็ตาม



มีหน่วยงาน 1 แห่ง ที่ไม่ได้จัดส่งแผนการตรวจสอบภายใน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เนื่องจากหน่วยงานอยู่ระหว่างดำเนินการตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ จึงทำให้ผู้บริหารไม่อนุมัติแผนการตรวจสอบ

3) ความครบถ้วนของกิจกรรมการตรวจสอบตามที่หน่วยงานกลางกำหนดจำนวน 5 เรื่อง คือ (1) การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี (2) การสอบทานประเมินผลการควบคุมภายใน (3) การตรวจสอบด้านการเงิน – บัญชี (4) การตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้าง (e – market : e - bidding) และ (5) การตรวจสอบด้านความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง ผลการสอบทานพบว่า หน่วยงานทุกแห่งจัดทำแผนการตรวจสอบด้านการเงิน – บัญชี และการตรวจสอบด้านความรับผิดชอบทางละเมิดและแพ่ง สำหรับเรื่องที่ดำเนินการน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบัญชี มีจำนวน 44 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 65.67 สาเหตุที่หน่วยงานตรวจสอบภายในส่วนใหญ่จัดทำแผนไม่ครอบคลุมกิจกรรมการตรวจสอบภายในตามที่หน่วยงานกลางกำหนด เนื่องจากอัตรากำลังที่มีอยู่ต้องปฏิบัติภารกิจปกติ โดยดำเนินการตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยง และตรวจสอบกรณีพิเศษตามที่ผู้บริหารมอบหมาย ซึ่งมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนอัตรากำลังในแต่ละหน่วยงาน

### ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานควรส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานได้เข้ารับการอบรม/ฝึกปฏิบัติ เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในอย่างสม่ำเสมอ และผู้ตรวจสอบภายในควรนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาการตรวจสอบ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้สามารถดำเนินการตรวจสอบได้ครบทุกประเภทตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด หรืออาจขอความร่วมมือจากผู้ที่มีความรู้/ความชำนาญเฉพาะมาช่วยดำเนินการตรวจสอบด้วย เช่น การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. หน่วยงานควรนำเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายใน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐของกรมบัญชีกลาง มาใช้ในการกำกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยให้หน่วยงานตรวจสอบภายในทำการประเมินตนเองตามมาตรฐานเป็นประจำทุกปี เพื่อรักษาระดับและพัฒนาการปฏิบัติงาน และบุคลากรในหน่วยงานให้ผ่านการประเมินผลการประกันคุณภาพในระดับมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐาน ทั้งนี้กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จะทำการติดตามผลการประเมินตนเองและการพัฒนาของหน่วยงานตรวจสอบภายในในสังกัดต่อไป





## การสอบทานและประเมินผลการตรวจสอบภายในภาพรวมกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 (รอบ 6 เดือน)

การสอบทานรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน รอบ 6 เดือน ของหน่วยงานในสังกัด ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยในสังกัด รวมทั้งสิ้นจำนวน 67 แห่ง ผลการสอบทาน สรุปได้ดังนี้

### ผลการสอบทาน

#### 1. การจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ และรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ

##### 1.1 รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ

จากการสอบทานการจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ ในรอบ 6 เดือน พบว่า มีหน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 66 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 98.51 ไม่รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบ จำนวน 1 แห่ง ในส่วนของการจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบ พบว่ายังไม่ครบถ้วนตามแผนการตรวจสอบที่กำหนด หลายหน่วยงานการดำเนินงานไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบ ซึ่งมีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ อาทิ ได้รับมอบหมายภารกิจพิเศษนอกเหนือจากแผนการตรวจสอบ บางแห่งได้รับเอกสารจากหน่วยรับตรวจล่าช้า มีข้อมูลที่ต้องตรวจสอบเป็นจำนวนมาก บุคลากรด้านการตรวจสอบภายใน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อภาระงาน ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

##### 2.2 รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน

รายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบภายใน เป็นการรายงานผลการปฏิบัติงานว่าปฏิบัติตามหรือแตกต่างจากแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติจากหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งตามเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบ กำหนดให้หน่วยงานตรวจสอบภายใน รายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน อย่างน้อย 3 ครั้งในรอบปี ดังนั้นในรอบ 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ ทุกหน่วยงาน จึงต้องจัดส่งรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบอย่างน้อย 1 ครั้ง จากการสอบทานพบว่า มีหน่วยงานที่จัดส่งรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน จำนวน 65 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.01

##### 2.3 การตรวจสอบตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

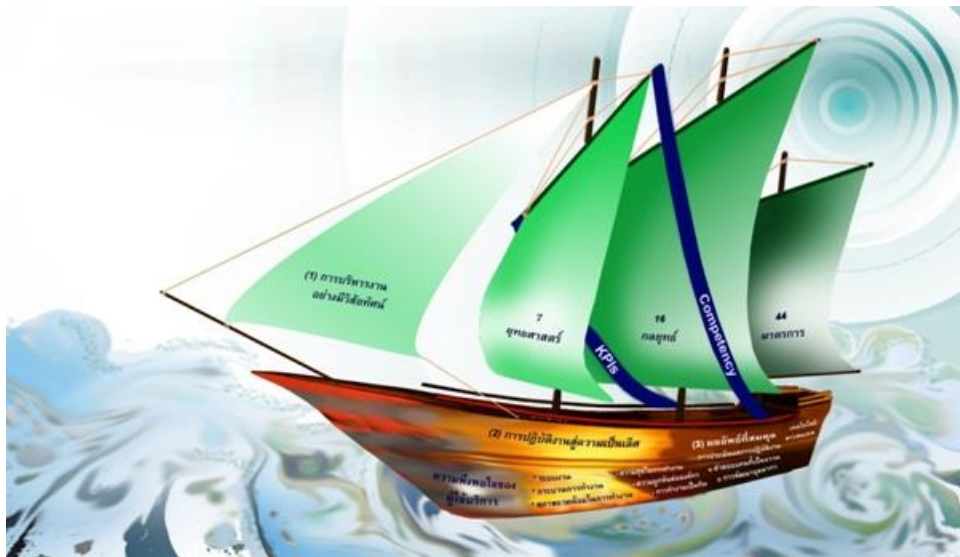
เมื่อพิจารณาแผนการตรวจสอบประจำปี ของหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 67 แห่ง มีหน่วยงานที่วางแผนการตรวจสอบในเรื่องที่กรมบัญชีกลาง กำหนด (รอบ 6 เดือน) จำนวน 67 แห่ง จำแนกเป็นการวางแผนตรวจสอบด้านการเงิน จำนวน 50 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 74.63 ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 33 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 49.25 ด้านความรับผิดชอบและแพ่ง จำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 40.30 และด้านนโยบายรัฐบาล จำนวน 50 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 74.63 เมื่อสอบทานผลการจัดส่งรายงานตามแผนการตรวจสอบจำแนกรายด้าน พบว่า ไม่มีด้านใด



ที่จัดส่งรายงานผลการตรวจสอบครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในแผนการตรวจสอบ โดยรายงานผลการตรวจสอบที่หน่วยงานยังจัดส่งไม่ครบถ้วนมากที่สุด คือ การรายงานผลการตรวจสอบด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มีจำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมา คือ ด้านการเงิน จำนวน 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.00 และด้านความรับผิดชอบละเมิดและแพ่ง จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.52 จากการประสานทราบว่าหน่วยงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอผู้บริหาร บางแห่งขอเลื่อนไปตรวจสอบในปีงบประมาณ 2561

### ข้อเสนอแนะ

1. เห็นควรให้หน่วยงานตรวจสอบภายในบริหารจัดการการทำงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบที่กำหนดไว้ หากมีเหตุผลความจำเป็นที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามแผนการตรวจสอบได้ ให้หน่วยงานตรวจสอบภายในเสนอขออนุมัติปรับแผนการตรวจสอบ
2. หน่วยงานตรวจสอบภายในควรประมวลข้อสังเกตที่ผิดปกติซ้ำซาก เพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริงว่าเกิดจากจุดอ่อน/ความเสี่ยง ในกระบวนการหรือตัวบุคคล แล้วจึงเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างเป็นระบบ เพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาดอีก พร้อมทั้งควรติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบโดยเคร่งครัด





## รายงานผลการสอบทานการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง (รอบ 6 เดือน) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2560

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้สอบทานรายงานผลการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 63 แห่ง โดยประเมินตามแนวทางการสอบทานและการประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ การดำเนินการจัดส่งรายงาน ด้านการจัดทำรายงาน และด้านความก้าวหน้าการควบคุมภายใน ผลการสอบทาน สรุปได้ดังนี้

### ผลการสอบทาน

ผลการสอบทาน พบว่า หน่วยงานมีการจัดส่งรายงาน จำนวน 56 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 88.89 และไม่ได้จัดส่งรายงาน จำนวน 7 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 11.11 โดยหน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก มีจำนวน 33 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 58.93 รองลงมา คือ หน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี มีจำนวน 12 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.43 และผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ มีจำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.71 สำหรับหน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับควรปรับปรุง มีจำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.93 สาเหตุเนื่องจากรายงานผลการดำเนินการตามแผนการปรับปรุงการควบคุมภายใน (แบบติดตาม ปอ.3) ไม่ได้ระบุสถานะความก้าวหน้าการดำเนินการปรับปรุงของงวดก่อน และระบุงวดเวลาแล้วเสร็จในแผนการปรับปรุงการควบคุมภายในไม่ถูกต้อง อีกทั้งหน่วยงานบางแห่งผู้มีอำนาจไม่ได้ลงนามในแบบรายงานหรือบันทึกหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าส่วนราชการรับทราบรายงานการติดตามฯ ดังกล่าว

### ข้อเสนอแนะ

1. ส่วนราชการควรซักซ้อมความเข้าใจ เพื่อให้การจัดทำรายงานตามแบบต่าง ๆ ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอเหมาะสมและสอดคล้องกัน ในกรณีที่หน่วยงานมีการดำเนินกิจกรรมใดแล้วเสร็จในงวดเวลา 6 เดือนให้กำหนดงวดเวลาแล้วเสร็จอยู่ในรอบ 6 เดือนด้วยเพื่อให้รายงานมีความสอดคล้องกัน
2. ขอให้เร่งรัดจัดทำรายงานและให้ผู้ตรวจสอบภายในทำการตรวจสอบติดตาม (Monitoring) ระหว่างการจัดทำ เพื่อให้ข้อคิดเห็นปรับปรุง ให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สามารถรายงานการประเมินผลการควบคุมภายในของผู้ตรวจสอบภายใน ได้อย่างถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด
3. ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดอบรมและฝึกปฏิบัติหรือพัฒนาในรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำและประเมินผลการควบคุมภายในได้อย่างถูกต้อง



## รายงานผลการสอบทานการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 (เดือนกรกฎาคม – เดือนกันยายน 2560) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้สอบทานการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ณ สิ้นไตรมาสที่ 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของหน่วยงานหลัก 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยในสังกัดจำนวน 57 แห่ง รวมทั้งสิ้น 62 แห่ง ตามข้อมูลรายงานผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของกรมบัญชีกลาง ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ข้อมูลจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) เพียงวันที่ 4 ตุลาคม 2560 และรายงานผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณและรายงานการกันไว้เบิกเหลือเมื่อปี ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 22 แห่ง เพื่อทราบผลการดำเนินงานตามมาตรการและแนวทางการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ (หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร 0717.1/26079 ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2559) เรื่อง มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2560 ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามประเภทรายจ่าย ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามประเภทรายจ่ายตามมติคณะรัฐมนตรี

ไตรมาสที่	เป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายรายจ่ายประจำสะสม ณ สิ้นไตรมาส ร้อยละ	เป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายรายจ่ายงบลงทุนสะสม ณ สิ้นไตรมาส ร้อยละ	เป้าหมายอัตราการเบิกจ่ายรายจ่ายภาพรวมสะสม ณ สิ้นไตรมาส ร้อยละ
1	33	19	30
2	55	41	52
3	76	63	73
4	98	87	96

### ผลการสอบทาน

#### 1. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2560

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 433,958.19 ล้านบาท เบิกจ่ายจำนวน 418,205.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.37 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดร้อยละ 0.37 โดยหน่วยงานที่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนด มีจำนวน 13 แห่ง เป็นหน่วยงานหลัก 2 แห่ง คือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมหาวิทยาลัย 11 แห่ง





1.2 งบรายจ่ายประจำ ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 402,272.21 บาท เบิกจ่ายจำนวน 392,533.94 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.58 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดร้อยละ 0.42 สาเหตุที่การเบิกจ่ายเงินไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ส่วนใหญ่เกิดจากงบรายจ่ายประจำมีแผนการใช้จ่ายในไตรมาสที่ 4 และมีการโอนเงินให้หน่วยงานย่อยในเดือนกันยายน ทำให้เบิกจ่ายไม่ทันกาล

1.3 งบรายจ่ายลงทุน ได้รับจัดสรรงบประมาณจำนวน 31,685.98 ล้านบาท เบิกจ่ายจำนวน 25,671.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.02 ต่ำกว่าเป้าหมายที่คณะรัฐมนตรีกำหนดร้อยละ 5.98 สาเหตุเนื่องจาก หน่วยงานก่อหนี้ผูกพันได้ล่าช้า เพราะมีการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างพร้อมกันหลายหน่วยงาน และผู้รับจ้างขาดสภาพคล่องเพราะรับงานหลายแห่ง จึงทิ้งงาน มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเป็นงบลงทุนเดือนกันยายน และหน่วยงานที่มีงบผูกพันต้องเบิกจ่ายงบประมาณของปีก่อนให้เสร็จสิ้น จึงจะเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณปีต่อไปได้

## 2. การเบิกจ่ายเงินกันไว้เบิกเหลือมปี

กระทรวงศึกษาธิการ มีการกันเงินงบประมาณไว้เบิกเหลือมปี จำนวนทั้งสิ้น 8,034.15 ล้านบาท เบิกจ่ายแล้ว 6,018.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.91 คงเหลือจำนวน 2,015.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.09 สาเหตุที่เบิกจ่ายได้น้อย เนื่องจาก ก่อหนี้ผูกพันล่าช้า เพราะมีการปรับรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้าง ส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างล่าช้า บางแห่งผู้รับจ้างส่งงานล่าช้าและทิ้งงาน

### ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเกี่ยวกับงานวิชาการที่มีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอนและต้องผ่านการพิจารณาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรมีการกำหนดแผนการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ชัดเจนและทำความเข้าใจขั้นตอน และเอกสารที่ต้องดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้งกำหนดนัดหมายกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินการรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

2. หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณควรจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเบิกจ่ายตามมติคณะรัฐมนตรี และมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อกำกับ ติดตามการใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการเบิกจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรี

3. หน่วยงานที่ได้รับงบประมาณควรเตรียมความพร้อมในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ เช่น การกำหนดรูปแบบรายการสิ่งก่อสร้าง การส่งมอบพื้นที่ การเตรียมเอกสาร ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างให้พร้อมดำเนินการได้ทันที เป็นต้น



## กิจกรรมการบริการให้คำปรึกษา



### การตรวจสอบการบริหารงบประมาณ

ตามที่กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้รับอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ให้จัดบริการให้คำปรึกษา ตามมาตรฐานการควบคุมภายในของส่วนราชการ แจกตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0408.2/ว 366 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2554 และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานภาครัฐ ในประเด็นที่ 9 เรื่องการวางแผนการตรวจสอบ ซึ่งต้องครอบคลุมลักษณะงานให้ความเชื่อมั่นและงานให้คำปรึกษา กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้กำหนดเรื่อง การตรวจสอบการบริหารงบประมาณ ไว้ในบริการให้คำปรึกษา ด้วยเห็นว่า รายจ่ายงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญและเครื่องมือประการหนึ่งในการบริหารประเทศให้เป็นไปตามนโยบายรัฐบาล/หน่วยงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนา การแก้ปัญหา รวมถึงการดำเนินงาน ตามที่รัฐบาล/หน่วยงาน กำหนดไว้ ดังนั้น เพื่อให้ผู้บริหารทราบข้อมูล ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล จุดอ่อนและความเสี่ยงในการบริหารงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้จัดทำโครงการบูรณาการงานตรวจสอบ และร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกำหนดแนวทางการตรวจสอบการบริหารงบประมาณขึ้น เพื่อเป็นการเผยแพร่แนวทางการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบภายในในสังกัด มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารงบประมาณทุกกระบวนการ ตั้งแต่การจัดทำคำของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ และการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ทราบจุดอ่อนและการควบคุม ของทุกกระบวนการน้อย เข้าใจวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบ ตลอดจนเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

### วัตถุประสงค์ของการบริการ

1. เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการบริหารงบประมาณ
2. เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการตรวจสอบการบริหารงบประมาณ และนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้

### ผลการดำเนินงาน

1. การจัดบริการ ดำเนินการในลักษณะการฝึกอบรมให้ความรู้ โดยมีหน่วยงานสมัครเข้ารับบริการ จำนวน 52 แห่ง ผู้เข้ารับบริการ 114 คน สูงกว่าเป้าหมายการให้บริการที่กำหนดไว้
2. เนื้อหาการให้บริการ ประกอบด้วย ความรู้ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ชั่วโมง ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการตรวจสอบการบริหารงบประมาณ และเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ จำนวน 3 ชั่วโมง
3. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.60 ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายการให้บริการ
4. ผลการประเมินความไม่พึงพอใจและความคาดหวังของผู้รับบริการ พบว่า ผู้รับบริการต้องการให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากขึ้น โดยเพิ่มชั่วโมงในส่วนของการฝึกปฏิบัติ รวมทั้งเพิ่มช่องทางในการติดต่อขอรับคำปรึกษา



## งานพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน



### การเสริมสร้างศักยภาพการตรวจสอบภายในของกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการเสริมสร้างศักยภาพการตรวจสอบภายในของกระทรวงศึกษาธิการ  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

- **หลักสูตร การตรวจสอบการรับจ่ายเงินและนำเงินส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ( e-Payment )**
- **หลักสูตร การตรวจสอบการบริหาร**

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ.2551 กำหนดให้การตรวจสอบภายในเป็นกิจกรรมที่ให้ความเชื่อมั่น และให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ตรวจสอบและให้คำปรึกษาด้านการบริหาร การดำเนินงาน การเงิน การบัญชี การบริหารพัสดุ การตรวจสอบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน งาน/โครงการที่มีความสำคัญต่อผลสำเร็จของนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์กระทรวง กอปรกับกรมบัญชีกลางและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) จึงได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบภายในของหน่วยงานภาครัฐ โดยให้ผู้ตรวจสอบภายใน กำหนดการตรวจสอบ e-Payment ไว้ในแผนการตรวจสอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 อีกทั้งจากการสอบถามแผนการตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปีที่ผ่านมา พบว่า หน่วยงานมีการวางแผนการตรวจสอบด้านการบริหารน้อยกว่าการวางแผนตรวจสอบด้านอื่นๆ

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ที่ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน พัฒนาและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน จึงได้จัดทำโครงการเสริมสร้างศักยภาพการตรวจสอบภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 2 หลักสูตร ได้แก่ “หลักสูตรการตรวจสอบการรับจ่ายเงินและนำเงินส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ( e-Payment )” และ “หลักสูตรการตรวจสอบการบริหาร” ระหว่างวันที่ 25 - 29 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมแกรนด์ทาวเวอร์อินน์ พระราม 6 กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 115 คน การอบรมดำเนินการโดยวิธีบรรยาย ฝึกปฏิบัติ และตอบข้อซักถามในเรื่องแนวทางการตรวจสอบการรับ-จ่ายเงินด้วย e-payment ขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบการบริหาร และสัญญาณบอกเหตุ การทุจริตทางการบริหาร



### วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาขีดสมรรถนะผู้ตรวจสอบภายในให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกที่สำคัญของผู้บริหารในการกำกับดูแลการดำเนินงานให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ให้เป็นที่เชื่อถือและยอมรับของหน่วยรับตรวจ

### ผลการประเมินโครงการ

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย ความพึงพอใจเกี่ยวกับหัวข้อวิชา ความพึงพอใจเกี่ยวกับวิทยากร และความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงการ ปรากฏผลดังนี้

สรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.60 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในแต่ละหลักสูตร พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อหัวข้อวิชาและวิทยากร หลักสูตร “การตรวจสอบการรับจ่ายเงินและนำเงินส่งด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ( e-Payment )” อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.00 และหลักสูตร “การตรวจสอบการบริหาร” อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80.00 สำหรับการบริหารจัดการโครงการ ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.80

### ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

1. ควรเน้นการฝึกปฏิบัติเจาะลึกในวิธีการตรวจสอบ แนวการตรวจสอบ และนำกรณีตัวอย่างฝึกปฏิบัติจากกองการตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลางมาฝึกปฏิบัติร่วมกัน
2. ควรจัดทำแผ่นซีดีรอมที่มีทั้งเสียง เอกสารประกอบการบรรยาย และคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติอย่างละเอียด ชัดเจน เพื่อที่หน่วยงานสามารถนำไปเรียนรู้ร่วมกับผู้ตรวจสอบภายในที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม
3. ควรหลีกเลี่ยงการจัดอบรมในช่วงใกล้วันเทศกาล เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เดินทางมาจากต่างจังหวัด





## โครงการบูรณาการการจัดทำแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2561

การจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปีเป็นการจัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2551 และตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานจัดทำแผนการตรวจสอบตามผลการประเมินความเสี่ยง และเพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางการประเมินความเสี่ยงสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำแนวทางการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงประกอบการจัดทำแผนการตรวจสอบ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 กรมบัญชีกลางได้มีการปรับหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ให้เหมาะสม ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และแจ้งให้ส่วนราชการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพงานตรวจสอบภายในให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงจำเป็นต้องมีหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การวางแผนการตรวจสอบครอบคลุมความเสี่ยงทั้งหมดที่หน่วยงานดำเนินการ กลุ่มตรวจสอบภายใน จึงได้จัดทำโครงการบูรณาการการจัดทำแผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ระหว่างวันที่ 28 - 29 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมธารามันตรา เซอ่า รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี เพื่อให้การจัดทำแผนการตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ และผ่านเกณฑ์การประกันคุณภาพการตรวจสอบภายในภาครัฐที่กรมบัญชีกลางกำหนด โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและแผนการตรวจสอบให้ครอบคลุมภารกิจสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
2. เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางการประเมินความเสี่ยงสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในทิศทางเดียวกัน

### ผลการประเมินโครงการ

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง จัดทำแบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย ความคิดเห็นด้านเนื้อหาสาระ ความคิดเห็นด้านรูปแบบการจัดโครงการ และความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโครงการ ปรากฏผลดังนี้

สรุปภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีความเห็นต่อโครงการโดยรวม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านรูปแบบการจัดอบรม อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.60 ด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80.60 และด้านเนื้อหาสาระ อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80.00



## การเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง

กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของหน่วยงาน เข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ จากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มสมรรถนะหลัก (Core Competency) และส่งเสริมสมรรถนะประจำตำแหน่งงาน (Position Competency) ให้บุคลากรพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของควมมีเหตุมีผล ซึ่งจะช่วยให้สามารถสนับสนุนการทำงานของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ รวมทั้ง ดำเนินการตามภารกิจ เป้าหมายของกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนี้

1. โครงการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) หลักสูตร Intermediate ด้าน Consulting ระหว่างวันที่ 21-24 กุมภาพันธ์ 2560 ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ
2. โครงการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) หลักสูตร Advanced ด้าน Financial and Compliance ระหว่างวันที่ 13-19 มีนาคม 2560 ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพฯ
3. โครงการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) หลักสูตร Advanced ด้าน Information Technology ระหว่างวันที่ 30 มีนาคม – 2 เมษายน 2560 ณ โรงแรมนารายณ์ กรุงเทพฯ
4. โครงการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) หลักสูตร Fundamental รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 13-24 มิถุนายน 2560 ณ โรงแรมเดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ
5. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ หัวข้อ “ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy)” ในวันที่ 2 ธันวาคม 2560 ณ กรมบัญชีกลาง
6. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้าน ICT ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตร “การพัฒนาและเสริมสร้างวินัยในการใช้เทคโนโลยี” ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2560 ณ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
7. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้าน ICT ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตร “การใช้งาน Google Application for Education การบริหารจัดการสำนักงานแบบ On Line” และ หลักสูตร “การใช้ Social Media มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน การนำ Line Facebook Twitter มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน” ในเดือนกรกฎาคม 2560 ณ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
8. โครงการสัมมนา เรื่อง “กลยุทธ์พิชิตคอร์ปชั่น ก้าวสู่มิติใหม่ Thailand 4.0” ในวันที่ 24 เมษายน 2560 ณ โรงแรมรามาร์กเด้นส์ กรุงเทพมหานคร
9. โครงการสัมมนา เรื่อง “กลยุทธ์สร้างความโปร่งใสและภาพลักษณ์ใหม่ ยุค Thailand 4.0” ระหว่างวันที่ 4 - 6 กันยายน 2560 ณ โรงแรมปรินซ์ พาเลซ คลองมหานาค กรุงเทพมหานคร
10. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 19 - 23 ธันวาคม 2560 ณ โรงแรมเดอะรอยัล เจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท นครปฐม และระหว่างวันที่ 24 - 27 มกราคม 2560 ณ จังหวัดตาก
11. โครงการประชุมสัมมนาการใช้ระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ได้แก่ ระบบ DPIS ระบบวันลา ระบบจัดเก็บทะเบียนครุภัณฑ์ ระบบ KPI ระบบจองรถ ระบบจองห้องประชุม





ระบบงานสารบรรณ ระบบควบคุมงบประมาณ ฯลฯ เป็นต้น ระหว่างวันที่ 1-3 มีนาคม 2560 ณ บ้านทรายทองรีสอร์ท ประจวบคีรีขันธ์

12. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านภาษาจีน หลักสูตรภาษาจีนระดับต้น B ระหว่างวันที่ 19 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2560 ณ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นอกจากนี้ กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสำหรับบุคลากร ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม – 1 กันยายน 2560 ณ โรงแรมธารามันตรา ชะอำ รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี โดยนำแผนยุทธศาสตร์ 20 ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ และยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดทำแผนการตรวจสอบและแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ของกลุ่มตรวจสอบภายใน รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในหน่วยงาน ให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน อันจะนำมาซึ่งความผูกพันและความสำเร็จของงาน



แผนพัฒนาบุคลากร





## งานสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดกลไกการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ โดยให้แต่ละกระทรวงแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง (ค.ต.ป. ประจำกระทรวง) เพื่อทำหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผล โดยกำกับดูแลระบบการตรวจสอบและประเมินผลของกระทรวงและหน่วยงาน ในสังกัดให้เป็นไปตามคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนด

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงศึกษาธิการ (ค.ต.ป. ประจำกระทรวงศึกษาธิการ) ได้ดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำปี จำนวน 4 แผนงาน 1 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่อาศัยข้อมูลจากเอกสาร หลักฐาน และรายงานต่าง ๆ ที่ส่วนราชการจัดส่ง มีการเชิญผู้รับผิดชอบเข้าร่วมประชุม เพื่อหารือและนำเสนอรายละเอียดฯ รวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงในหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 15 จังหวัด โดยผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล สรุปได้ดังนี้

### 1. โครงการทวิศึกษา

โครงการทวิศึกษาเป็นรูปแบบหนึ่งของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์สำคัญ ของกระทรวงศึกษาธิการ ในการตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศในการเพิ่มผู้เรียนสายอาชีพ โดยความร่วมมือกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่จัดเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนทั้งสายสามัญและสายอาชีพควบคู่กันไป โดยเมื่อสำเร็จการศึกษาผู้เรียนจะได้รับวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและวุฒิการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยคาดว่าจะเพิ่มขึ้นของผู้เรียนสายอาชีพตามโครงการนี้จะมีผลผลักดันให้สัดส่วนผู้เรียนสายสามัญต่อสายอาชีพ เป็น 55 : 45 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และมีเป้าหมายเชิงคุณภาพว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีทักษะวิชาชีพ สามารถนำไปประกอบอาชีพเพื่อดำรงชีวิตได้ โดยสรุปข้อค้นพบสำคัญและข้อเสนอแนะ ดังนี้

#### ข้อค้นพบสำคัญ

1) การดำเนินงานโครงการทวิศึกษา ช่วยให้นักเรียนที่อยู่ในชนบทห่างไกลได้มีโอกาสเรียนสายอาชีพควบคู่สายสามัญ แต่พบว่าใน 7 จังหวัดที่ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงาน จำนวนสถานศึกษาสังกัด สพฐ. และจำนวนผู้เรียนในโครงการมีแนวโน้มลดลง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นระยะเริ่มต้นของโครงการที่มีข้อจำกัด และปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ เช่น การประสานการดำเนินงานทั้งจากส่วนกลางไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระหว่างสถานศึกษาทั้งสองสังกัดยังมีไม่เพียงพอ ระบบสนับสนุนช่วยเหลือยังไม่เต็มที่ เป็นผลให้ผู้เรียนที่ยากจนขาดโอกาสในการเรียน และสาขาที่เปิดสอนยังไม่หลากหลาย ฯลฯ



2) หลักสูตรการเรียนการสอนที่ดำเนินการอยู่ ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการต้องใช้เวลาเรียนมากกว่าปกติ เป็นผลให้ผู้เรียนบางส่วนต้องออกจากโครงการไปก่อนที่จะจบหลักสูตร

#### ข้อเสนอแนะ

1) หน่วยงานของ สอศ. และ สพฐ. ในทุกระดับ ทั้งส่วนกลาง จังหวัด และสถานศึกษา ควรประสานการดำเนินงานกันอย่างใกล้ชิด เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างทันท่วงที รวมถึงพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การเทียบโอน เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2) กระทรวงศึกษาธิการ ควรสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้ผู้เรียนตามโครงการทวิศึกษาเป็นพิเศษ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนที่ด้อยฐานะทางเศรษฐกิจและอยู่ในชนบทห่างไกลได้มีโอกาสเรียน รวมถึงสนับสนุนสถาบันอาชีวศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

3) ควรขยายขอบเขตการดำเนินงานตามโครงการทวิศึกษาให้ครอบคลุมถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดอื่น ๆ และให้สถาบันอาชีวศึกษาของเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการด้วย

## 2. แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ร่วมกันระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย) มหาวิทยาลัยในกำกับ และมหาวิทยาลัยในสังกัด จำนวน 10 แห่ง งบประมาณที่ได้รับรวม เป็นเงิน 4,706,795,700 บาท โดยสรุปข้อค้นพบสำคัญและข้อเสนอแนะ ดังนี้

### 2.1 ภาพรวมของแผนงานบูรณาการฯ

#### ข้อค้นพบที่สำคัญ

โครงการบูรณาการฯ ในภาพรวมยังไม่มีบูรณาการที่ชัดเจน เป็นเพียงการดำเนินงานตามบทบาทภารกิจหรือตามความต้องการของหน่วยงาน

#### ข้อเสนอแนะ

ควรมีคณะกรรมการพิจารณางบประมาณแผนบูรณาการโดยให้มีการบูรณาการทั้งตัวชี้วัด เป้าหมาย และพื้นที่ดำเนินการ เพื่อให้สามารถผลักดันตัวชี้วัด และเป้าหมายการดำเนินการแผนงานบูรณาการได้อย่างเป็นรูปธรรม

### 2.2 โครงการจัดหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุกระทรวงศึกษาธิการของสำนักงาน กศน.

#### ข้อค้นพบที่สำคัญ

1) การอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ผู้เข้ารับการอบรมเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2) การอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ (70 ชั่วโมง) มีทุกจังหวัด ส่วนการอบรมหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ (420 ชั่วโมง) มีประชาชนเข้ารับการอบรมน้อย เนื่องจากต้องใช้เวลาอบรมประมาณ 4 – 5 เดือน ดังนั้น กศน.อำเภอ จึงปรับกลุ่มเป้าหมาย เป็น อสม.



### ข้อเสนอแนะ

- 1) สำนักงาน กศน. ควรทบทวนนโยบายและแนวทางปฏิบัติ เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการไม่ใช่ภารกิจหลักของสำนักงาน กศน. แต่เป็นงานตามภารกิจของกระทรวงสาธารณสุขที่ต้องดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว
- 2) สำนักงาน กศน. ควรมีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาคนตามช่วงวัย ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยมากกว่าการให้ความรู้ในเรื่องการรักษาโรคภัยต่างๆ ที่ต้องใช้วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง

## 2.3 โครงการอาหารเสริม (นม) และโครงการอาหารกลางวันของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

### ข้อค้นพบที่สำคัญ

- 1) งบประมาณที่โรงเรียนในสังกัด สช. ได้รับจัดสรรให้ซื้อนมราคากล่องละ 7 บาท แต่โรงเรียนจัดซื้อนม U.H.T. ในราคากล่องละ 7.82 บาท ซึ่งเกินราคากลางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด ตามประกาศคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่กำหนดให้โรงเรียน สช. ทุกแห่งจัดซื้อ (นมพาสเจอร์ไรส์ ถูกละ 6.58 บาท , นม U.H.T. กล่องละ 7.82 บาท และนม U.H.T. ถูกละ 7.72 บาท)
- 2) การจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนเอกชนในโครงการอาหารกลางวันและอาหารเสริมนมมีการจัดสรรให้ทางโรงเรียนต่ำกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง
- 3) รัฐบาลจัดสรรงบประมาณโครงการอาหารกลางวันให้เด็กโรงเรียนเอกชนไม่ครบทุกคน โดยจัดสรรงบประมาณเฉพาะโรงเรียนเอกชนการกุศล เด็กที่มีปัญหาทุพโภชนาการและเด็กยากไร้บางส่วนเท่านั้น

### ข้อเสนอแนะ

- 1) คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมควรพิจารณาให้บริษัทที่ได้รับสัมปทานจำหน่ายอาหารเสริม (นม) ในราคาที่รัฐบาลกำหนด
- 2) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรปรับปรุงแบบการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับปริมาณนักเรียน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาให้กับโรงเรียนที่ได้รับงบประมาณต่ำกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง
- 3) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันให้กับนักเรียนโรงเรียนเอกชนทุกคนเช่นเดียวกับสถานศึกษาภาครัฐ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเสมอภาค

## 2.4 โครงการของมหาวิทยาลัย

### ข้อค้นพบที่สำคัญ

- 1) การขอตั้งงบประมาณของมหาวิทยาลัยเป็นการแยกขอโครงการย่อยตามความต้องการของแต่ละมหาวิทยาลัย ไม่มีโครงการบูรณาการในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จึงไม่สามารถขับเคลื่อนแผนบูรณาการในภาพรวมได้
- 2) โครงการบูรณาการบางโครงการไม่ใช่บทบาทภารกิจของหน่วยงาน และไม่ผลักดันแนวทางการดำเนินงานและตัวชี้วัดของแผนงานบูรณาการในภาพรวม



### ข้อเสนอแนะ

- 1) การขอตั้งงบประมาณของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรผ่านคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อประสานการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนงานบูรณาการในภาพรวม
- 2) การรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และจัดทำข้อมูลผลการติดตามเพื่อสรุปผลในภาพรวม
- 3) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรพิจารณารายละเอียดโครงการให้มีความชัดเจน และต้องเป็นโครงการที่ผลักดันแผนงานบูรณาการได้อย่างแท้จริง

### 3. แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งมั่นพัฒนาพื้นที่บริเวณที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการค้าการลงทุน จึงมีแนวทางในการปรับปรุงแผนการศึกษาให้สอดคล้องและรองรับกับความต้องการของการพัฒนาตามบริบทของแต่ละพื้นที่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก มุกดาหาร สระแก้ว ตราด สงขลา กาญจนบุรี เชียงราย หนองคาย นครพนม และนราธิวาส โดยให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่อยู่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จัดการศึกษาโดยบูรณาการการจัดการศึกษากับหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ รวมถึง สมรรถนะในการทำงานและการประกอบอาชีพให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการ บริบท และเป้าหมายของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยสรุปข้อค้นพบสำคัญและข้อเสนอแนะ ดังนี้

#### ข้อค้นพบสำคัญ

การจัดการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษยังไม่ชัดเจนในการนำแผนแม่บทและแผนพัฒนาจังหวัดมาวางแผนการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่อาจเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาที่จะเกิดขึ้น มีเพียงสถาบันการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาบางแห่ง ที่มีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนสาขาอาชีพใหม่ ๆ เช่น สาขาโลจิสติกส์และสาขาหุ่นยนต์ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ก็มีแผนเตรียมการต่อยอดจากสาขาวิชาที่มีอยู่แล้ว

#### ข้อเสนอแนะ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ควรเป็นเจ้าภาพในการกำหนดแผนการจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงาน/สถาบันการศึกษาและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางระบบการศึกษาที่เชื่อมโยงกันและตอบสนองความต้องการในการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายความต้องการกำลังคนในสาขาอาชีพให้มีความชัดเจน เพื่อให้สถาบันการศึกษาในเขตเศรษฐกิจพิเศษนั้น ๆ หรือจังหวัดใกล้เคียงสามารถจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่จะเกิดขึ้นได้ รวมทั้งควรลดภาระงานให้กับสถานศึกษา โดยบูรณาการโครงการและภาระงานที่มีเป้าหมายเดียวกันเพื่อลดความซ้ำซ้อน



#### 4. แผนงานขยายโอกาสและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลผลิตผู้จบการศึกษาภาคบังคับ รายการก่อสร้างอาคารการศึกษาและสิ่งก่อสร้างประกอบ

##### ข้อค้นพบ

1. ปัจจุบันโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจำนวนมากกว่า 3 หมื่นโรงเรียน จากการสุ่มตรวจ พบว่า สถานศึกษา ร้อยละ 82.84 มีอาคารที่ก่อสร้างมานานกว่า 25 ปี และมีสภาพเก่า ชำรุด ทรุดโทรม แต่ได้รับการจัดสรรเฉลี่ยร้อยละ 10 แม้ว่างบกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลจัดสรรให้สำหรับการซ่อมแซมจะช่วยบรรเทาความต้องการไปได้บ้าง แต่ก็ยังไม่เพียงพอ

2. อุปสรรคต่อการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/โรงเรียนส่วนใหญ่ พบว่า มีการขาดแคลน/ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในกระบวนการต่างๆ ของการดำเนินงาน เช่น การถอดแบบการจัดทำราคากลาง การจัดซื้อจัดจ้าง การควบคุม การตรวจรับ แม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญของหน่วยงานภายนอก ซึ่งได้รับความช่วยเหลือไม่เต็มที่ เนื่องจากภาระงานของหน่วยงานนั้นๆ รวมถึงข้อจำกัดการเบิกจ่ายค่าตอบแทนตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดสรรค่าตอบแทนให้เฉพาะการก่อสร้างที่ได้รับงบประมาณมากกว่า 2 ล้านบาทขึ้นไป และทำได้เฉพาะวันหยุดเท่านั้น

3. แบบอาคารเรียน อาคารประกอบ บางแบบยังไม่เหมาะสมกับการใช้งาน เช่น ห้องสุขามีน้อย ไม่มีบันไดหนีไฟ อาคารไม่มีกันสาด พื้นไม่ปูกระเบื้อง ฯลฯ โรงเรียนจึงต้องระดมทรัพยากรจากชุมชนมาก่อสร้างเพิ่มเติม ซึ่งบางโรงเรียนในชนบท ชุมชนมีรายได้น้อยไม่สามารถดำเนินงานได้

4. ข้อจำกัดอื่นๆ ของการดำเนินงานในเรื่องนี้ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณสำหรับการก่อสร้างในพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พื้นที่สูงและพื้นที่เสี่ยงภัย ได้งบประมาณในการก่อสร้างอาคารเท่ากับพื้นที่ปกติ ทำให้หาผู้รับจ้างได้ยาก/มีผู้รับจ้างน้อยราย และในเขตพื้นที่ที่มีภัยพิบัติ (แผ่นดินไหว) ในภาคเหนือแบบรูปรายการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรให้ยังไม่สามารถรองรับแผ่นดินไหวได้ทั้งหมด และข้อจำกัดอีกประการหนึ่ง คือ การอนุมัติโอนเงินประจำงวด/เปลี่ยนแปลงงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า

5. ผลการสุ่มตรวจ พบว่า บางโรงเรียนดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและประสิทธิภาพเกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตาม และการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ ในการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหา

2) การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เอกชน และศิษย์เก่า เป็นต้น

3) การดำเนินงานอย่างมีระบบเริ่มตั้งแต่การวางแผนความต้องการล่วงหน้า กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานอย่างละเอียด และการกำกับควบคุมการทำงานตามปฏิทินอย่างเคร่งครัด

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาช่วยเหลือและเป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียน เช่น ร่วมจัดทำ Master Plan ช่วยควบคุม กำกับ รวมถึงการให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง





5. แผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ รายการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยและสิ่งก่อสร้างประกอบ

#### ข้อค้นพบ

1. การสนับสนุนด้านอาคารที่พักอาศัยของครูในเขตพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวม พบว่า ช่วยให้ครูได้มีที่พักอาศัย สร้างความสะดวกปลอดภัยให้กับครูเพิ่มมากขึ้น แต่บางพื้นที่แบบอาคารบ้านพักครู ยังไม่ตรงตามความต้องการของครู เช่น เป็นแบบบ้านพักครูเดี่ยวก่อสร้างด้านหลังของโรงเรียน ทำให้ครูกังวลถึงความปลอดภัย และครูมาอยู่น้อย ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย

2. โรงเรียนบางแห่งได้รับงบประมาณทับซ้อนกับงบประมาณปกติ และงบประมาณจากนโยบายพิเศษ เมื่อขออนุมัติเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาทำได้ล่าช้า และบางครั้งไม่ได้รับการอนุมัติตามที่เสนอไป

3. สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาในจังหวัดชายแดนใต้/โรงเรียน มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน เช่นเดียวกับโรงเรียนในพื้นที่ปกติ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการถอดแบบการจัดทำราคากลาง การจัดซื้อจัดจ้าง และการควบคุมงาน ฯลฯ

#### ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดทำแผนแม่บท (Master Plan) ของความต้องการใช้อาคารสถานที่ไว้ล่วงหน้า และมีข้อมูลที่สามารถนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ความต้องการ ความจำเป็นได้อย่างเหมาะสมและทันต่อการใช้งาน

2. ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีการออกแบบหรือปรับแบบรูปารายการอาคารสำนักงาน อาคารเรียน และอาคารที่พักอาศัยเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของพื้นที่ แต่ในการพิจารณาคำขอตังงบประมาณควรมีการทบทวนและพัฒนารูปแบบอาคารเรียนและอาคารประกอบต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัยและเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบได้ตามความเหมาะสมกับบริบทสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ รวมถึงให้นำรูปแบบอาคารต่างๆ ของหน่วยงานราชการอื่นๆ ที่ได้มาตรฐานมาเป็นทางเลือก โดยเฉพาะในเขตพื้นที่พิเศษต่างๆ

3. ในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการก่อสร้างควรพิจารณาแนวทางแก้ไข ดังนี้

- ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอัตรากำลังด้านช่าง เพื่อให้สามารถเป็นที่เลี้ยงให้กับโรงเรียนได้อย่างทั่วถึง

- ในระดับส่วนกลาง ควรมีแผนการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

- ปรับปรุงระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนให้สามารถจ่ายได้ตามเวลาที่เป็นจริง ไม่ใช่จ่ายเพียงเฉพาะในวันหยุด/การก่อสร้างที่ได้รับงบประมาณมากกว่า 2 ล้านบาทขึ้นไป

- ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการ ในการขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล

4. ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินการก่อสร้างอย่างเป็นระบบ โดยมีการร่างแผนการดำเนินการ รวมถึงให้การติดตามงานด้านอาคารสถานที่ผนวกเป็นส่วนหนึ่งของการนิเทศติดตาม งานด้านอื่นๆ ด้วย



## ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ได้กำหนดตัวชี้วัดในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี แบ่งออกเป็น 3 มิติ 5 ตัวชี้วัด ดังนี้

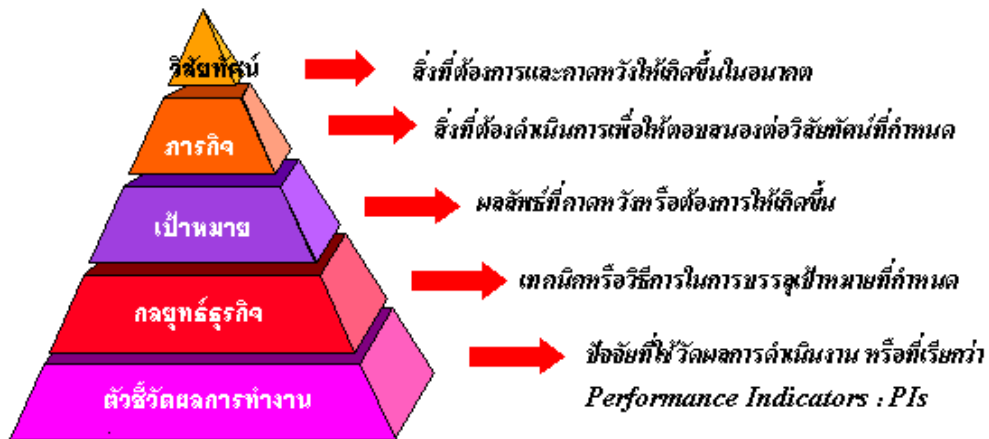


มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ	มี 5 ตัวชี้วัด
มิติที่ 2 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	มี 3 ตัวชี้วัด
มิติที่ 3 มิติด้านการพัฒนาองค์กร	มี 7 ตัวชี้วัด

จากการประเมินตนเองของกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยภาพรวมของกลุ่มตรวจสอบภายในระดับกระทรวง ค่าคะแนนที่ได้ 4.2800 ซึ่งในส่วนของรายมิติ ปรากฏผลการประเมินตนเอง ดังนี้

มิติที่ 1 มิติด้านการประเมินประสิทธิผล (น้ำหนัก : ร้อยละ 40)	
ตัวชี้วัดที่ 1	ความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญ/แผนปฏิบัติราชการ/ตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวง/สำนักงานปลัดกระทรวงและแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน
ตัวชี้วัดที่ 1.1	ร้อยละความสำเร็จของโครงการที่มีผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของโครงการตามแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
ตัวชี้วัดที่ 1.2	ระดับความสำเร็จของการตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการกระตุ้นการลงทุนขนาดเล็กของกระทรวงศึกษาธิการ
ตัวชี้วัดที่ 1.3	ร้อยละความสำเร็จของโครงการเสริมสร้างศักยภาพการตรวจสอบภายในของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
ตัวชี้วัดที่ 1.4	ระดับความสำเร็จของโครงการบูรณาการการตรวจสอบภายใน





<b>มิติที่ 2 มิติด้านการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ (น้ำหนัก : ร้อยละ 20)</b>	
<b>ตัวชี้วัดที่ 2</b>	ความสำเร็จในการสนับสนุนการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
<b>ตัวชี้วัดที่ 2.1</b>	ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายภาพรวม 3.0000
<b>มิติที่ 3 มิติด้านพัฒนาองค์กร (น้ำหนัก : ร้อยละ 40)</b>	
<b>ตัวชี้วัดที่ 3</b>	ร้อยละของกระบวนการหลักที่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน 3.0000
<b>ตัวชี้วัดที่ 4</b>	ร้อยละผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการสารสนเทศของหน่วยงาน (Web site) 5.0000
<b>ตัวชี้วัดที่ 5</b>	ระดับความสำเร็จในการบูรณาการการจัดการกระบวนการหลัก/โครงการที่สำคัญของหน่วยงาน 5.0000



## ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

### ปัญหาอุปสรรค

1. กระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานภายในจำนวนมาก และมีหน่วยงานตรวจสอบภายในหลายระดับ คือ ระดับกระทรวง ระดับกรม และระดับหน่วยรับตรวจ ประกอบกับการบูรณาการงาน การตรวจสอบของกระทรวงศึกษาธิการทำได้ยาก เนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการไม่มีอำนาจสั่งการหน่วยงานระดับกรม การบูรณาการงานตรวจสอบภายใน จึงดำเนินการได้ด้วยการประสาน ขอความร่วมมือเท่านั้น
2. หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง เพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา แต่ผลการตรวจสอบยังไม่นำไปสู่การปฏิบัติเท่าที่ควร
3. งานตรวจสอบภายในเป็นงานที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน ในขณะที่ กรมบัญชีกลางได้พัฒนากรอบการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบสากล แต่การพัฒนาบุคลากรและอัตรากำลังยังไม่สอดคล้องกับกรอบการปฏิบัติงานที่กรมบัญชีกลางกำหนด
4. ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในกระบวนการตรวจสอบและการให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ ทำให้การดำเนินการ ด้านตรวจสอบภายในไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
5. ภายใต้งบประมาณที่มีจำกัด แต่การตรวจสอบภายในจำเป็นต้องพัฒนาในเชิงรุก ให้สอดคล้องกับสภาพองค์กรในปัจจุบัน ทำให้ต้องใช้งบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อการพัฒนา งาน สำหรับ กิจกรรมการตรวจสอบต้องปรับกระบวนการ/วิธีปฏิบัติงาน ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่สามารถขยายขอบเขต การตรวจสอบเพิ่มขึ้น





## แนวทางในการปรับปรุงแก้ไข

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งเครื่องมือการตรวจสอบภายในหน่วยงานในสังกัด เพื่อให้เกิดการประสานข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งจะทำให้หน่วยงานตรวจสอบภายในในสังกัดเข้าร่วมโครงการบูรณาการงานตรวจสอบภายในเพิ่มมากขึ้น

2. พัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบภายใน โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เพื่อให้รองรับกรอบการปฏิบัติงานที่กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งจะทำให้ การปฏิบัติงานในภาคสนามมีประสิทธิภาพ เป็นการสร้างภาพลักษณ์ของส่วนราชการ และสร้างทัศนคติที่ดีของผู้รับตรวจ ให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานและการบริหารจัดการของส่วนราชการมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

3. พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในให้มีคุณภาพตามมาตรฐานด้วยการวิจัยและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกหน่วยงาน ภายใต้กรอบอัตรากำลังที่มีอยู่











## คณะกรรมการ

นางนันทา	อนะมาน	ประธานคณะกรรมการ
นางรุ่งทิพย์	เมืองโคตร	คณะกรรมการ
นางสาวจิตาภา	เอี่ยมอุไร	คณะกรรมการ
นางสาวนิลวรรณ	ดาราเมือง	คณะกรรมการ
นายประยูร	ทองมาก	คณะกรรมการ
นางกชกร	เทศพิทักษ์	คณะกรรมการ
นางสาววันรวี	จุลเสน	คณะกรรมการ
นางสาวชุติมา	ศรีสันติเวศน์	คณะกรรมการ
นายกิตติพงษ์	ศรีอาคาร	คณะกรรมการ
นายทศวัฒน์	บุญยะยุต	คณะกรรมการ



# กรมตรวจประเมิน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

